

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

09.11.2020. Nr. 202010/SAN2835/NOS781

Uz TAP VSS-912

Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrijai

Atzinums par likumprojektu
“Pašvaldību likums”

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi un nesaskaņo likumprojektu “Pašvaldību likums” (VSS-912) un tā sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumu (anotāciju), jo ir šādi iebildumi:

	Likumprojekta redakcija	Iebildumi/ priekšlikumi
1.	Likumprojekta 1.pants noteic, ka likuma mērķis ir nodrošināt demokrātisku, tiesisku, efektīvu, atklātu un sabiedrībai pieejamu pārvaldi katras pašvaldības administratīvajā teritorijā.	Nemot vērā Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 3.panta otrās daļa regulējumu, kas noteic, ka iedzīvotāju kopīgās identitātes stiprināšanai un kultūrvēsturiskās vides saglabāšanai un <u>ilgtspējīgai attīstībai</u> pilsētu un pagastu piederību latviešu vēsturiskajām zemēm — Vidzemei, Latgalei, Kurzemei, Zemgalei un Sēlijai — <u>regulē atsevišķs likums, priekšlikums</u> Likumprojekta 1.panta redakciju izteikt šādā redakcijā: “1. Likuma mērķis ir nodrošināt demokrātisku, tiesisku, efektīvu, <u>ilgtspējīgu</u> , atklātu un sabiedrībai pieejamu pārvaldi katras pašvaldības administratīvajā teritorijā.”
2.	Kopumā iebilstam pret pašvaldības nostiprināšanu valsts pārvaldes sastāvā, proti, 3. panta pirmā daļa noteic: “Pašvaldība ir	Eiropas Komisijas izsludinātajā “Good Government”, kurā ir izklāstīti labas valsts vadības nosacījumi, ir norādīts, ka vietējā vara, veicot savas funkcijas, nav un nedrīkst būt pakļauta valstij, citādi ir ar valsts uzdoto funkciju veikšanu.

	atvasināta publiska persona, kas ar leģitīmi ievēlētas lēmēj institūcijas – domes – un tās izveidotas un tai padotas administrācijas starpniecību patstāvīgi nodrošina un ir atbildīga par pašvaldībai tiesību aktos noteikto funkciju un uzdevumu izpildi savas administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs.”.	Likumprojekta regulējums turpina pašvaldību norādīt kā valsts pārvaldes sastāvdaļu. Lūdzam precizēt, nošķirot pašvaldības autonomiju atbilstoši Eiropas Vietējo pašvaldību hartai.
3.	3. pants. Pašvaldība (2) Īstenojot vietējo pārvaldi, pašvaldība likumā noteiktajos ietvaros ir publisko tiesību subjekts, bet privāttiesību jomā pašvaldībai ir juridiskās personas tiesības.	Nemot vērā, ka Uzņēmumu reģistrā pašvaldības ir reģistrētas gan ar nosaukumu “dome”, gan “pašvaldība”, kā arī lai nodrošinātu vienotu izpratni par reģistrējamām personām dažādos reģistros, nepieciešams vienotas vadlīnijas attiecībā uz dažādos reģistros reģistrējamo informāciju, piemēram, kā uz kā vārda reģistrējams nekustamais īpašums zemesgrāmatā, kapitāla daļas - Uzņēmumu reģistrā. Piemēram, Liepājas pilsētas pašvaldība Uzņēmumu reģistrā ir reģistrēta kā atvasināta publiska persona, bet tā nav reģistrēta kā nodokļu maksātāja. Kā nodokļu maksātājas ir reģistrētas iestādes un aģentūras. Līdz ar to nav saprotams, uz kā vārda reģistrējamās kapitāla daļas uzņēmumu reģistrā – uz pašvaldības, kura neveic nekādus maksājumus, vai uz konkrētas iestādes vārda.
4.	3.pants. Pašvaldība (5) Pašvaldība savā darbībā sekmē un atbalsta tās administratīvajā teritorijā darbojošās pilsoniskās sabiedrības organizācijas (biedrības un nodibinājumus).	Panta piektā daļa ir ārpus šī panta satura. Sabiedrības iesaisti pašvaldības darbā jau regulē šī likumprojekta VI nodaļa “Sabiedrības iesaiste pašvaldības darbā”. Lūdzam pārcelt uz minēto nodaļu, vai iekļaut likumprojekta II.nodaļā, kas regulē pašvaldības kompetenci.

5.	4. pants. Pašvaldības kompetence (1) <u>Pašvaldības kompetenci nosaka normatīvie akti</u> un saskaņā ar šo likumu un Valsts pārvaldes iekārtas likumu noslēgti publisko tiesību līgumi. (2) Publisko tiesību jomā pašvaldība īsteno: 1) autonomo kompetenci – autonomās funkcijas un brīvprātīgās iniciatīvas, kas tiek īstenotas kā autonomās funkcijas; 2) uzdoto kompetenci – deleģētos pārvaldes uzdevumus.	Aizstājot vārdus “likumi, Ministru kabineta noteikumi, pašvaldības saistošie noteikumi” ar normatīvajos aktos pastāv risks, ka pašvaldības kompetence var tikt noteikta arī ar iekšējo normatīvo aktu, piemēram, VARAM izdotu instrukciju. . Neatbalstām priekšlikumu mainīt “likumi, Ministru kabineta noteikumi, pašvaldības saistošie noteikumi” uz normatīvie akti. Lūdzam precizēt un vārdus “normatīvie akti aizstāt ar vārdiem “likumi, Ministru kabineta noteikumi, pašvaldības saistošie noteikumi”
6.	5. pants. Autonomās funkcijas (1) Pašvaldībai ir šādas autonomās funkcijas: 1) organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija; siltumapgāde; sadzīves atkritumu apsaimniekošana; notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds; 2) gādāt par pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (publiskai	Autonomās funkcijas ir nenoteiktas, līdz ar to tās iespējams dažādi interpretēt. Neskaidro definējumu dēļ nav iespējams nodalīt valsts atbildību (arī pienākumus) un pašvaldību atbildību (pienākumus), nav skaidrs pašvaldību funkciju finansējuma apjoms vai proporcionālais sadalījums starp pašvaldību un valsti. Atšķirība starp autonomo un uzdoto kompetenci (funkcijām) ir jāievēro ļoti strikti (līdz šim tas ir radījis zināmas grūtības). No tās atkarīga gan pašvaldības rīcības brīvība (autonomija) vai padotība valdībai, gan pašvaldības vai valsts (Latvijas Republikas) atbildība par prettiesisku rīcību un zaudējumiem, gan iespējamā strīdus izšķiršana tiesas ceļā. Tādēļ likuma formulējamam šeit jābūt nepārprotamam. Gan valdībai, gan pašvaldības domniekam, gan pašvaldības administrācijas ierēdnim, gan pašvaldības iedzīvotājam vienmēr skaidri jāzina, vai

lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana un uzturēšana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana); 3) nodrošināt pašvaldības īpašumā esošās satiksmes infrastruktūras attīstības plānošanu, būvniecību, atjaunošanu, pārbūvi, uzturēšanu un pārvaldību; 4) gādāt par iedzīvotāju izglītību (tostarp nodrošināt obligātās izglītības ieguvi un gādāt par vidējās izglītības, profesionālās ievirzes izglītības, interešu izglītības un pieaugušo izglītības pieejamību); 5) rūpēties par kultūras pieejamību, kultūras vērtību radīšanu un saglabāšanu (sniegt organizatorisku un finansiālu atbalstu kultūras institūcijām un citiem kultūras pasākumu rīkotājiem; piedalīties kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā);	konkrētā gadījumā runa ir par pašvaldības autonomo vai uzdoto funkciju pildīšanu.¹ Piemēram, attiecībā uz 5.panta pirmās daļas 5.punktā minēto funkciju neskaidra ir situācija ar SIA “Liepājas Teātris” un SIA “Liepājas leļļu teātris” finansēšanu. Minētie teātri Latvijā ir vienīgie <u>profesionālie</u> teātri, kurus finansē pašvaldība, valsts minētai funkcijai finansējumu nepiešķir. Nepieciešams skaidrs definējums, kuros gadījumos pašvaldības finansē profesionālās kultūras institūcijas, kuros valsts, īpaši ņemot vērā, ka šādas institūcijas darbojas plašāk kā vienas pašvaldības administratīvajā teritorijā. Līdzīga situācija ir ar reģionālajām lidostām, kur ir skaidri jānedefinē, vai tās skatāmas caur autonomās funkcijas – sabiedriskā transporta pakalpojuma organizēšana, prizmu kā vienas pašvaldības atbildība vai valsts atbildība ir vienotas lidostu uzturēšanas un attīstības sistēma. Līdzīgi varētu norādīt arī uz izglītības funkciju (5.panta pirmās daļas 4.punktu), kad sākotnēji no valsts budžeta uzsāka finansēt sākumskolu izglītojamo ēdināšanu, bet turpmāk minēto uzdevumu jāfinansē pašvaldībām bez piešķirtiem papildus līdzekļiem, jo valsts ir norādījusi, ka tā ir pašvaldību kompetence. Atsaucoties uz iepriekš ir nepieciešams speciāls regulējums gadījumiem, kad vēsturiski ir izveidojusies situācija, kad pašvaldība kā rūpīgs un gādīgs saimnieks ir rūpējies par savu īpašumu uzturēšanu un attīstību, iespēju robežās veikusi visas nepieciešamās darbības, lai pieaugtu
---	--

¹ Skatīt E.Levits. Pašvaldību likuma koncepcija.,2003., 19.punkts

6) gādāt par iedzīvotāju veselības saglabāšanu (īstenot veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus; sniegt organizatorisku un finansiālu palīdzību iedzīvotājiem un ārstniecības iestādēm veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai); 7) veicināt sporta attīstību; 8) nodrošināt iedzīvotājiem profesionālu atbalstu sociālo problēmu risināšanā, iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus (sociālā darba, sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dzīvesvietā vai institūcijā); 9) sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā; 10) īstenot bērnu tiesību aizsardzību, gādāt par aizgādību, adopciju un nodrošināt bērna aprūpi ģimeniskā vidē – aizbildnībā vai audžuģimenē; 11) sekmēt un sniegt atbalstu uzņēmējdarbībai	kapitālsabiedrību kapitāla vērtība un atdeve, bet tā kā šie gadījumi nav formulējami kā klasiskas pašvaldību autonomās funkcijas, būtu vajadzīgs noteikt pārejas periodu šo situāciju risināšanai kad un kā šiem objektiem tiek noteikts valsts un pašvaldības atbildības apjoms un sadarbības modelis. Kā piemēru var minēt Liepājas pilsētas pašvaldības finansēto un attīstīto Liepājas lidostu, Liepājas teātri un Liepājas Leļļu teātri. Priekšlikums – precizēt autonomo funkciju redakciju, lai būtu skaidri nodalāmas valsts funkcijas no pašvaldību funkcijām vai definētas uzdotās (deleģētās) funkcijas pašvaldībām (piemēram, aviācija, profesionālā māksla).
--	--

	pašvaldības administratīvajā teritorijā; 12) izsniegt atļaujas un licences komercdarbībai; 13) piedalīties sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā; 14) saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanu un apbūvi; 15) nodrošināt ar būvniecības procesu saistīta administratīvā procesa tiesiskumu; 16) veikt civilstāvokļa aktu reģistrāciju; 17) veikt nepieciešamos pasākumus domes vēlēšanās; 18) nodrošināt un veikt pasākumus civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanā saskaņā ar civilās aizsardzības plāniem; 19) organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus.	
7.	5.pants	likumprojekta 5.panta 6. un 7.punktā attiecībā uz finansiālā atbalsta sniegšanu papildināt ar norādi “ir tiesīgas sniegt”.
8.	Likumprojekta 5.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka pašvaldībai cita starpā ir šādas autonomās funkcijas: [..] “1) organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un	Likumprojekta anotācijā ir norādīts, ka pašvaldības autonomo funkciju izpildi, ņemot vērā, ka tās ir saistītas ar vietējas nozīmes jautājumu risināšanu, organizē un par to atbild pašas pašvaldības. Līdz ar to ir īpaši svarīgi, lai minētās funkcijas atbilstu pašvaldību attīstības tendencēm, to saturs būtu nepārprotams un pietiekami izsmeļošs, kā arī tajās lietotie jēdzieni

	kanalizācija; siltumapgāde; sadzīves atkritumu apsaimniekošana; notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds;”	atbilstu citos normatīvajos aktos noteiktajiem. Termins komunālie pakalpojumi nav definēts citos normatīvajos aktos, tā pat arī sekojošais uzskaitījums ūdensapgāde un kanalizācija un siltumapgāde neatbilst Ūdenssaimniecības pakalpojumu likumā, Enerģētikas likumā un Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā lietotajiem terminiem. Līdz ar to priekšlikums ir uzskatīti konkrētus pakalpojumus, par kuru organizēšanu atbildīga ir pašvaldība. Priekšlikums iespējamai redakcijai: “1) organizēt iedzīvotājiem sabiedriskos ūdenssaimniecības pakalpojumus un notekūdeņu savākšanu, novadīšanu un attīrīšanu, centralizētās vai lokālas siltumapgādes pakalpojumus, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus, neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds;”
9.	5.pants Autonomās funkcijas 4) gādāt par iedzīvotāju izglītību (tostarp nodrošināt iespēju iegūt obligāto izglītību un gādāt par vidējās izglītības, profesionālās ievirzes izglītības, interešu izglītības un pieaugušo izglītības pieejamību);	Pašvaldību kompetenci nosaka – Vispārējās izglītības likums un Izglītības likums. Tie neparedz pašvaldības pienākumu gādāt par profesionālās ievirzes un pieaugušo izglītības pieejamību. Ņemot vērā, ka profesionālās ievirzes izglītības iestādes var dibināt arī valsts vai privātpersonas, kā arī interešu izglītības programmas ir tiesīgas īstenot izglītības iestādes un citas juridiskās un fiziskās personas, kuras nav reģistrētas Izglītības iestāžu reģistrā, pēc attiecīgas licences saņemšanas pašvaldībā, nav saskatāms pamatojums kā pašvaldības autonomo funkciju - paredzēt pienākumu gādāt par profesionālās ievirzes, interešu un pieaugušo izglītības pieejamību. Aicinām 5.panta pirmās daļas ceturto punktu izteikt sekojošā redakcijā: “4) gādāt par iedzīvotāju izglītību (nodrošināt iespēju iegūt pamatizglītību, piedalīties vidējās izglītības, profesionālās

		ievirzes izglītības, interešu izglītības un pieaugušo izglītības pieejamībā)”.
2.	5.pants Autonomās funkcijas “5) rūpēties par kultūras pieejamību, kultūras vērtību radīšanu un saglabāšanu (sniegt organizatorisku un finansiālu atbalstu kultūras institūcijām un citiem kultūras pasākumu rīkotājiem; piedalīties kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā);”	Pašvaldības iespējas sniegt finansiālu atbalstu kultūras institūcijām un citiem kultūras pasākumu rīkotājiem ir tiešā veidā atkarīgas no pašvaldības finansiālajām iespējām. Nav atbalstāma pašvaldības autonomo funkciju definēšana kā pienākums sniegt finansiālu atbalstu. Tai būtu jābūt kā iespējai, nevis pienākumam. Publiskā finansējuma piešķiršanā jāņem vērā komercdarbības atbalsta regulējumu, t.i., finansējuma jeb atbalsta piešķiršana ir aizliegta, izņemot gadījumus, kad atbalsta programma vai individuālais atbalsta projekts atbilst Eiropas Savienības aktiem un tajos noteiktajām piemērojamām procedūrām, kuras izriet no Līguma par Eiropas Savienības darbību 108.panta 3. un 4.punkta, kā arī citām starptautisko tiesību normām. Ņemot vērā to, ka materiālā (kultūras pieminekļi) un nemateriālā kultūras mantojuma (paražas, rituāli, svētki utt.) saglabāšanu un aizsardzību reglamentē atšķirīgi normatīvi akti, būtu nepieciešams papildināt Likumprojekta 5.panta pirmās daļas 5.punktu aiz vārda “piedalīties” ar vārdiem “materiālā un nemateriālā”. Priekšlikums izteikt Likumprojekta 5.panta pirmās daļas 5.punktu šādā redakcijā: “5) rūpēties par kultūras pieejamību, kultūras vērtību radīšanu un saglabāšanu (piedalīties materiālā un nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, kultūras pasākumu atbalstīšanā);”
3.	5.pants Autonomās funkcijas “6) gādāt par iedzīvotāju veselības saglabāšanu (īstenot veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus; sniegt organizatorisku un	Likumprojekta anotācijā ir norādīts, ka skatot gan likumā “Par pašvaldībām”, gan Likumprojektā nosaukto pašvaldības autonomo funkciju izpildes kārtību, kas regulēta speciālajos normatīvajos aktos, secināms, ka funkciju (tajās ietilpstošo pārvaldes uzdevumu) izpildē ir iesaistīta arī valsts tiešā pārvalde. Līdz ar to

	finansiālu atbalstu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai);”	Likumprojektā noteikts, ka valsts var uzņemties pašvaldības autonomajā funkcijā ietilpstoša uzdevuma izpildi, ievērojot subsidiaritātes un proporcionalitātes principu. Veselības aprūpi valstī kopumā organizē un pārrauga šādas iestādes: 1. Veselības ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde veselības nozarē, kas ietver sabiedrības veselības, veselības aprūpes, farmācijas un narkotiku legālās aprites apakšnozari; ir augstākā iestāde ministrijas padotībā esošajām valsts pārvaldes iestādēm (kapitāla daļu turētājs valsts kapitālsabiedrībās); 2. Nacionālais veselības dienests, kurš administrē veselības aprūpei paredzētos valsts budžeta līdzekļus un uzrauga valsts budžeta līdzekļu izlietojumu ārstniecības iestādēs un aptiekās; 3. Dienesta konsultatīvā padome (izveidota 2018. gadā), kura izskata dienesta sagatavotos pārskatus par valsts finansējuma izlietojumu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā, izskata dienesta sagatavotos priekšlikumus par veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju izvēles kritērijiem un nosacījumiem veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai, sniedz ieteikumus dienesta darbības uzlabošanai veselības aprūpes finansēšanas un valsts finansējuma izlietojuma uzraudzības jomā, sekmē veselības aprūpes finansēšanas jomu regulējošu normatīvo aktu pilnveidošanu, veic citus veselības aprūpes jomu regulējošos normatīvajos aktos noteiktos pienākumus; 4. Veselības inspekcija, kuras mērķis ir īstenot valsts pārvaldes funkcijas veselības nozares uzraudzībā un kontrolē, lai nodrošinātu minēto jomu regulējošo normatīvo aktu prasību ievērošanu un izpildi kvalitatīvai un kvalificētai
--	--	---

		veselības aprūpei, kā arī drošai un veselīgai dzīves videi. No piedāvātās redakcijas izslēdzot vārdus “iedzīvotājiem un ārstniecības iestādēm” funkciju nepadara skaidrāku, joprojām nav saprotams kādas darbības sagaidāmas no pašvaldības organizatorisku un finansiālu palīdzību sniegšanā ārstniecības iestādēm. Turklāt valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus sniedz ne tikai valsts un pašvaldību ārstniecības iestādes, bet arī privātās ārstniecības iestādes. Būtiski ir noteikt arī jomu, kurā pašvaldībām būtu jāveicina pieejamība, jo primārās veselības aprūpe (PVA) ir pirmais saskarsmes posms starp indivīdu (ģimeni) un veselības aprūpes sistēmu un vienlaikus arī šīs sistēmas racionālais pamats. PVA pakalpojumu plānošanu, līgumu slēgšanu un norēķināšanos ar PVA pakalpojumu sniedzējiem par sniegtajiem pakalpojumiem veic NVD. Savukārt sekundārajā veselības aprūpes līmenī pēc Veselības ministrijas veiktās slimnīcu reformas, jau šobrīd visas slimnīcas ir iedalītas piecos līmeņos, kam definēti konkrētie ārstniecības pakalpojumi Ministru kabineta 2018.gada 28.augusta noteikumos Nr.555 “Veselības aprūpes organizēšanas un samaksas kārtība”. Līdz ar to nepieciešams precizēt termina “nodrošināt pieejamību” tvērumu, lai veicinātu vienotu izpratni par pašvaldību lomu veselības aprūpē, kā tas ticis norādīts arī iepriekš Veselības ministrijas ziņojumos un pasūtītajos vērtējumos saistībā ar veselības aprūpes sistēmas reformu. Tāpat minētā tiesību norma šādā redakcijā konkrēti neiezīmē veicamos uzdevumus un pašvaldības pienākumus. Nav precizēta ārstniecības pakalpojumu sniedzēju īpašumu forma, kuri varēs pretendēt uz pašvaldības finansējumu, kā arī
--	--	--

		pašvaldībai tiek paredzētas jaunas finansiāli apjomīgas funkcijas. Veselības aprūpes pieejamības definēšanai ir nepieciešama atsevišķa diskusija, lai precīzi iezīmētu valsts un pašvaldības atbildības jomas.
4.	5.pants Autonomās funkcijas “7) veicināt sporta attīstību;”	Minētā tiesību norma piedāvātajā redakcijā nav atbalstāma, jo ievērojot līdzšinējo praksi un līdzekļu trūkumu pašvaldības autonomo funkciju un uzdevumu izpildē, kas konstatēts arī Valsts kontroles ziņojumos, pašvaldībai nav tiesības atbalstīt profesionālo sportu. Nepieciešams precizēt Likumprojekta 5.panta pirmās daļas 7.punkta redakciju, līdzīgi kā citos iebildumos, nosakot, pašvaldības autonomās funkcijas un valsts funkcijas robežas.
5.	5.pants Autonomās funkcijas 8) veikt darbu ar jaunatni;	Lūdzam precizēt anotāciju un aprēķināt šīs brīvprātīgās iniciatīvas pārveidošanu par autonomo funkciju ietekmi uz pašvaldību budžetiem, kā arī precizēt autonomās funkcijas tvērumu – pašvaldības autonomās funkcijas robežas un valsts funkcijas robežas. Tāpat lūdzam papildināt likumprojektu, nosakot, kāds būs finansējuma avots jaunās autonomās funkcijas īstenošanai.
6.	5.pants Autonomās funkcijas 9) nodrošināt iedzīvotājiem profesionālu atbalstu sociālo problēmu risināšanā, iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus (sociālā darba, sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas	Nemot vērā, ka sociālās palīdzības sniegšanas un saņemšanas principi ir noteikti Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un sociālās drošības sistēmas darbības pamatprincipi – likumā “Par sociālo drošību”, nav pamatoti kā pašvaldības autonomo funkciju noteikt “profesionāla” atbalsta sniegšanu, jo to neparedz speciālie likumi un tas nav izmērāms, objektīvi novērtējams kritērijs. Ievērojot, ka sociālās palīdzība un sociālie pakalpojumi tajā skaitā sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu

	pakalpojumus dzīvesvietā vai institūcijā);	sniegšanas veidi ir regulēti likumos, nav saskatāms mērķis to uzskaitīšanai iekavās. Aicinām 9. punktu izteikt šādā redakcijā” “ 9) nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus;”
7.	5.pants Autonomās funkcijas “11) īstenot bērnu tiesību aizsardzību, gādāt par aizgādību, adopciju un nodrošināt bērna aprūpi ģimeniskā vidē – aizbildnībā vai audžuģimenē;”	Minētā tiesību norma piedāvātajā redakcijā nav atbalstāma, jo pašvaldība nevar nodrošināt bērna aprūpi <u>tikai</u> ģimeniskā vidē – aizbildnībā vai audžuģimenē, jo uz doto brīdi nav pietiekami daudz aizbildņu vai audžuģimeņu, kas būtu izteikuši vēlmi pieņemt aprūpē bez vecāku gādības palikušus bērnus. Priekšlikums izteikt Likumprojekta 5.panta pirmās daļas 11.punktu šādā redakcijā: “11) īstenot bērnu tiesību aizsardzību, gādāt par aizgādību, adopciju un veicināt bērna aprūpi ģimeniskā vidē – aizbildnībā vai audžuģimenē;” vai “11) stiprināt ģimenes noteicošo lomu un atbildību bērnu audzināšanā, īstenot bērnu tiesību aizsardzību, gādāt par aizgādību, adopciju un veicināt bērna aprūpi ģimeniskā vidē – aizbildnībā vai audžuģimenē;” Tāpat jāņem vērā, ka minētās funkcijas izpilde nav tiešā veidā atkarīga no pašvaldības darbībām šajā jomā, proti, pašvaldība nevar nevienu piespiest kļūt par aizbildni vai uzņemties audžuģimenes pienākumus. Aizbildņus ieceļ un audžuģimenes statusu nosaka bāriņtiesas. Vēršam uzmanību, ka pašvaldība nodrošina tikai bāriņtiesas izveidi un darbību, saskaņā ar Bāriņtiesas likuma 4. panta pirmo daļu, bāriņtiesa savā darbībā pamatojas uz normatīvajiem aktiem un

		publisko tiesību principiem, proti savā darbībā bērna vai aizgādībā esošās personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzībā bāriņtiesa nav pakļauta pašvaldībai. Deinstitucionalizācijas ir Labklājības ministrijas virzīts iekļaujošas sabiedrības veidošanas process. Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 871 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā" 9.3.1.1. pasākuma "Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitucionalizācijas plānu īstenošanai" pirmās un otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumi" ietvaros pašvaldības var saņemt ERAF finansējumu ģimeniskai videi pietuvinātu aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai, tajā skaitā radot mazāku, ģimeniskai videi pietuvinātu dzīvesvidi. Ņemot vērā, ka aprūpes pakalpojums pašvaldībās var tikt nodrošināts arī ģimeniskai videi pietuvinātā dzīvesvidē, nav pamats kā pašvaldības autonomo funkciju noteikt nodrošināt bērnu aprūpi ģimeniskā vidē.
8.	5.pants Autonomās funkcijas 14) piedalīties sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā;	Ievērojot, ka garantēt personu un sabiedrības drošību ir policijas uzdevums, ko nodrošina arī Valsts policija, nav atbalstāma drošības nodrošināšanas paredzēšana kā pašvaldības autonomā funkcija;
9.	5.pants Autonomās funkcijas 19) nodrošināt un veikt pasākumus civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanā saskaņā ar	Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā noteikta civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanā iesaistīto institūciju kompetence, piem., Veselības ministrija koordinē katastrofas, kuras saistītas ar cilvēku infekcijas slimību epidēmijām; Valsts ugunsdzēsības un

	civilās aizsardzības plāniem, atbalstot brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju veidošanu un darbību;	glābšanas dienests - vada, koordinē un kontrolē civilās aizsardzības sistēmas darbību, saskaņo civilās aizsardzības plānus un paredz ļoti konkrētus uzdevumus pašvaldībām - nodrošināt pašvaldības institūcijas ar tām civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas jomā noteikto uzdevumu izpildei nepieciešamo finansējumu; nodrošināt iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, kā arī šo iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu un sociālo aprūpi; piedalīties civilās aizsardzības mācībās un organizēt pašvaldības civilās aizsardzības mācības; u.c., nav pamatoti kā pašvaldības funkciju paredzēt pienākumu nodrošināt un veikt pasākumus civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanā saskaņā ar civilās aizsardzības plāniem; Aicinām 19. punktu izteikt šādā redakcijā: “19) piedalīties civilās aizsardzības pasākumu nodrošināšanā saskaņā ar civilās aizsardzības plāniem;”
10.	5.pants Autonomās funkcijas 20) “organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus”,	Šī funkcija iespējama tikai valsts pilsētās. Starp novadiem un reģionos to organizē Autotransporta direkcija. Lūdzam precizēt.
11.	5.pants Autonomās funkcijas (2) Pašvaldība autonomās funkcijas pilda atbilstoši normatīvajiem aktiem un publisko tiesību līgumiem.	Normatīvie akti iedalās ārējos un iekšējos (instrukcija, ieteikumi, nolikums u.c.) normatīvajos aktos, nav atbalstāma panta otrās daļas redakcija, kas nepamatoti paplašina to normatīvo aktu uzskaitījumu, atbilstoši kurām pildāmas pašvaldību autonomās funkcijas. Nav atbalstāms, ka pašvaldības autonomo funkciju pildīšanas kārtība varētu tikt regulēta ar iekšējo normatīvo aktu, piemēram, instrukciju.

12.	5.pants Autonomās funkcijas (4) Autonomo funkciju izpilde tiek finansēta no pašvaldības budžeta, ja likumā nav noteikts citādi. Normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos un kārtībā atsevišķu autonomo funkciju īstenošanā un finansēšanā piedalās valsts tiešā pārvalde.	Normatīvie akti ietver arī iekšējos normatīvos aktus. Risks, ka autonomo funkciju īstenošanas un finansēšanas kārtība no valsts tiešā pārvaldes var tikt noteikta iekšējā normatīvajā aktā. Lūdzam precizēt.
13.	5.pants Autonomās funkcijas (5) Nododot pašvaldībai jaunu autonomo funkciju, kuras izpilde saistīta ar izdevumu palielināšanos, vienlaikus jānosaka finansējuma avoti šīs funkcijas izpildes nodrošināšanai.	Iebilstam pret šāda likumprojekta panta daļas formulējumu, jo pašvaldības izdevumi var palielināties arī jau pastāvošas autonomas funkcijas ietvaros. Piemēram, likums “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” paredz pašvaldībai pienākumu nodrošināt pašvaldības kultūras mantojuma aizsardzības dienesta izveidi, ja vietējās nozīmes kultūras pieminekļu skaits pārsniedz 300 objektus. Tāpat ikvienu autonomo funkciju var paplašināt arī papildus pienākumi IT drošības un lietošanas jautājumos. Aicinām 5. panta piekto daļu izteikt sekojošā redakcijā: “(5) Nododot pašvaldībai jaunu autonomo funkciju vai uzdevumu, kura izpilde saistīta ar izdevumu palielināšanos, vienlaikus jānosaka pašvaldībai jauni ienākumu avoti šīs funkcijas vai uzdevuma izpildes nodrošināšanai.”
14.	5.pants Autonomās funkcijas	Jaunajā pašvaldību darbības tiesiskajā regulējumā nav paredzēts pašvaldību tiesības noteikt publiskā lietošanā esošo mežu un ūdeņu izmantošanas kārtību, jo to jau regulē spēkā esošie likumi. Iebilstam. Likumā “Par pašvaldībām” jā saglabā pašvaldības autonomā funkcija noteikt kārtību, kādā

		izmantojami publiskā lietošanā esošie meži un ūdeņi, ja likumos nav noteikts citādi.
15.	6. pants. Brīvprātīgās iniciatīvas (1) Pašvaldība savas administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs var brīvprātīgi īstenot savas iniciatīvas ikvienā jautājumā, ja tas izriet no pašvaldības autonomajām funkcijām, nav Saeimas, tiesas, valsts tiesās pārvaldes vai citu atvasinātu publisku personu kompetencē un ja šāda darbība nav aizliegta ar likumu. (2) Brīvprātīgo iniciatīvu izpildes kārtību nosaka un finansējumu nodrošina pašvaldība. (3) Brīvprātīgās iniciatīvas plāno, un finansējumu to izpildei nodrošina tad un tādā apmērā, lai netiktu apdraudēta pašvaldības kompetencē esošo autonomo funkciju un deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildes nodrošināšana.	No piedāvātās trešās daļas redakcijas nav saprotams pēc kādiem kritērijiem būs iespējams noteikt, ka brīvprātīgās iniciatīva izpilde apdraud vai neapdraud autonomās funkcijas izpildi. Nav noteikti kritēriji, pēc kādiem varētu secināt, ka finansējuma novirzīšana brīvprātīgās iniciatīvas izpildei apdraud vai neapdraud pašvaldības autonomo funkciju un deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildes nodrošināšanu. Papildus vēršam uzmanību uz to, ka brīvprātīgās iniciatīvas izpilde nevar būt saistīta tikai ar autonomās funkcijas apjomu. Brīvprātīgās iniciatīvas būtības ir nodrošināt iedzīvotāju vajadzības, kas var nebūt noteiktas likumos un atšķirties no vienas pašvaldības uz otru. Nemot vērā minēto, lūdzam svītrot 6.panta pirmajā daļā, vārdus “ja tas izriet no pašvaldības autonomajām funkcijām”, kā arī svītrot 6. panta trešo daļu.
16.	7. pants. Uzdevumu deleģēšana pašvaldībai (2) Deleģējot pārvaldes uzdevumu, pašvaldībai nodrošina finansējumu, kas nepieciešams šī pārvaldes uzdevuma izpildei, <u>izņemot, ja</u>	Pašvaldībai primāri esošā finansējuma ietvaros ir jāveic autonomo funkciju izpilde. Minētās funkcijas ir veicamas, nodrošinot pēc iespējas augstāku to izpildes kvalitāti. Liepājas pilsētas pašvaldība uzskata, ka valstij ir jānodrošina deleģētā pārvaldes

	<u>pašvaldība piekrīt veikt pārvaldes uzdevumu par saviem līdzekļiem.</u>	uzdevuma izpildei nepieciešamais finansējums, jo jebkurš uzdevums rada papildu finansējuma nepieciešamību. <u>Priekšlikums – svītrot vārdus “izņemot, ja pašvaldība piekrīt veikt pārvaldes uzdevumu par saviem līdzekļiem”.</u>
17.	Par III. nodaļu “Pašvaldības institucionālā sistēma”	Mēs lūgtu atkārtoti izvērtēt pašvaldības institucionālo uzbūvi un to skaidrāk definēt, jo vērtējot uzņēmumu reģistrā pieejamo informāciju par pašvaldību reģistrāciju secinām, ka tā ir ļoti raiba, piemēram, vieniem pašvaldība reģistrēta kā atvasināta publiska persona, citiem kā iestāde. Vieniem kā administrācijas parakst tiesīgas personas reģistrēti izpilddirektori, citiem domes priekšsēdētāji. Runājot ar pašvaldībām, secinu, ka nav skaidra šī institucionālā uzbūve.
18.	10.pants. kompetence Domes	Pašvaldības budžetu un teritorijas plānojumu neizdod, bet gan apstiprina. Turklāt teritorijas plānojums ir viens no attīstības plānošanas dokumentiem (iekļauts 3.puntā), tādējādi aicinām precizēt panta pirmās daļas 1. punktu. Lai mazinātu administratīvo slogu, likumprojektā būtu jāparedz, ka domei nav jālemj par komiteju, komisiju vai valdes locekļu atlaišanu (atcelšanu), ja ir saņemts personas iesniegums vai persona ir mirusi. Nav saskatāma nepieciešamība domei lemt par personas jau izdarītu izvēli, pretējā gadījumā var veidoties situācija, kurā dome, pretēji personas gribai, lemj par tās neatbrīvošanu (neatcelšanu) no komitejas, komisijas vai valdes locekļa amata. Problemātika nereti rodas situācijā, kad persona ir iesniegusi iesniegumu domei ar lūgumu atbrīvot no komisijas locekļa pienākumu pildīšanas, kas nereti saistīts ar kādu citu darba attiecību izbeigšanos. Savukārt, lai varētu saņemt bezdarbnieka pabalstu nepieciešams personu izslēgt no

		komisijas locekļu uzskaitījumu, jo Valsts ieņēmumu dienestā persona ir reģistrēta kā darba ņēmējs. Tā kā kārtējā domes sēde ir reizi mēnesī, tad nereti persona nav iespēju reģistrēties bezdarbnieka pabalsta saņemšanai, kamēr dome nav lēmusi par personas izslēgšanu no komisijas locekļu uzskaitījuma. Šāda situācija nav pieļaujama, jo personai tiek liegta tiesība uz sociālo nodrošinājumu.
19.	10.panta pirmās daļas 14. un 15.punkts nosaka, ka Dome ir tiesīga izlemt ikvienu pašvaldības kompetences jautājumu. Tikai domes kompetencē ir atcelt domes priekšsēdētāja izdotos tiesību aktus; apturēt un atcelt pašvaldības iestāžu vadītāju lēmumus	Vēršu uzmanību uz to, ka iestādes vadītājs ir atbildīgs par iestādes darbu, līdz ar to šī norma nav tiesiska. Loģiski būtu piešķirt tiesības atcelt prettiesiskus lēmumus.
20.	Likumprojekta 10.panta pirmās daļas 4.punkts noteic, ka dome ir tiesīga izlemt ikvienu pašvaldības kompetences jautājumu. Tikai domes kompetencē ir: [..] “4) lemt par pašvaldības administratīvās teritorijas likvidēšanu;”	Minētās tiesību normas redakciju nepieciešams konkrētāk precizēt, kā arī noteikt gadījumus, kādos pašvaldība šādu lēmumu vispār ir tiesīga pieņemt. Priekšlikums izteikt Likumprojekta 10.panta pirmās daļas 4.punktu šādā redakcijā: “4) lemt par pašvaldības administratīvās teritorijas pievienošanu citas pašvaldības administratīvajai teritorijai vai sadalīšanu;”
21.	10.pants. Domes kompetence 11) iecelt vai ievēlēt pašvaldības pārstāvjus citu publisku personu izveidotās vai pašvaldības un citu publisku personu kopīgās komitejās, komisijās, konsultatīvajās padomēs un darba grupās;	Darba grupa praksē tiek izveidota ar rīkojumu konkrētu uzdevumu veikšanai. Institūcijas, kas izveido konkrēto darba grupu, pēc darba grupas uzdevuma izpildes izbeidz tās darbību, par spēku zaudējušu atzīstot rīkojumu, kas bija darba grupas izveides pamatā. Ievērojot, ka darba grupas tiek veidotas konkrētu uzdevumu veikšanai, bieži vien arī steidzamu, ārkārtas jautājumu vai situāciju risināšanai, lai nodrošinātu

		operatīvu un efektīvu pašvaldības darbību un mazinātu administratīvo slogu, nav atbalstāma 10. panta pirmās daļas 11. punkta redakcija paredzot, ka tikai dome var iecelt vai ievēlēt pašvaldības pārstāvjus citu publisku personu izveidotās darba grupās.
22.	10.pants. Domes kompetence 12) noteikt domes priekšsēdētāja atalgojumu, kā arī noteikt citus algotus amatus domē un to atalgojumu;	Lūdzam saglabāt punkta redakciju, kāds ir spēkā esošajā likumā, t.i., izsakot to: “12) noteikt domes priekšsēdētāja, viņa vietnieka, vietējās pašvaldības administrācijas darbinieku, pašvaldības iestāžu vadītāju un citu pašvaldības amatpersonu un darbinieku atlīdzību”;
23.	10.panta Domes kompetence (2) Ja likums tieši nenosaka, ka attiecīga lēmuma pieņemšana ir domes kompetencē, dome var pilnvarot pašvaldības administrāciju, paredzot to pašvaldības nolikumā: 1) lemt par pašvaldības nekustamā īpašuma izmantošanu; 2) noteikt, ja tas nav aizliegts vai noteikts ar likumu, maksu par: a) pašvaldības īpašuma lietošanu (iznomāšanu); b) pašvaldības dzīvojamā un nedzīvojamā fonda īri (nomu); c) pašvaldības piegādāto siltumenerģiju; d) sadzīves atkritumu apsaimniekošanu; e) atļaujas un licences izsniegšanu; f) citiem pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem	1) nav skaidrs, vai iekavās tiek sniegts izsmeļošs lietošanas veidu uzskaitījums, t.i., vai ar lietošanu tiek saprasta tikai iznomāšana. Ņemot vērā īres un nomas līgumu atšķirīgos raksturus, nepieciešams precizēt iekavu lietojumu šā panta daļas punkta a) un b) apakšpunktā; 2) nepieciešams precizēt lietoto terminoloģiju - “pašvaldības piegādāto siltumenerģija”. pašvaldība nenosaka maksu par piegādāto siltumenerģiju, bet gan siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu;

24.	15. pants. Komitejas sastāva izmaiņas (1) Deputāts var izbeigt savu darbību komitejā, ja pēc deputāta rakstveida iesnieguma saņemšanas dome pieņēmusi lēmumu par viņa atbrīvošanu no komitejas locekļa pienākumu pildīšanas. (2) Ja deputātu atbrīvo no komitejas locekļa pienākumu pildīšanas, tad no attiecīgā domes deputātu kandidātu saraksta domē ievēlētie deputāti izvirza citu deputātu dalībai attiecīgajā komitejā. (3) Lai uzlabotu darba efektivitāti, dome ir tiesīga izveidot jaunu komiteju, kā arī likvidēt komiteju vai samazināt komitejas locekļu skaitu, nesaņemot komitejas locekļu iesniegumus par darbības izbeigšanu komitejā. Izveidojot jaunu komiteju vai samazinot komitejas locekļu skaitu, dome lemj par komitejas sastāvu, ievērojot šā likuma 14. panta otrās un trešās daļas nosacījumus.	Nepieciešams precizēt, vai arī dome var atbrīvot no komitejas locekļa amata, it sevišķi gadījumos, ja deputāts sistemātiski neierodas uz komitejas sēdēm, tādējādi apgrūtinot lēmumu pieņemšanu. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka, ja deputāts atsakās no dalības kādā komitejā, tad viņa vietā ievēlē kādu citu no saraksta. Kas notiek, ja no saraksta domē ievēlēts tikai viens deputāts?
25.	15. pants. Komitejas sastāva izmaiņas (1) Deputāts var izbeigt savu darbību komitejā, ja pēc deputāta rakstveida iesnieguma saņemšanas dome pieņēmusi lēmumu par viņa atbrīvošanu no	Ierosinām apsvērt iespēju paredzēt komitejas locekļu iespēju izbeigt darbu komitejā pēc analogijas kā šā likumprojekta 18. pantā ir paredzētas tiesības atkāpties no amata domes priekšsēdētājam vai priekšsēdētāja vietniekam, kas paredz, ka turpina pildīt savus pienākumus līdz nākamajai domes sēdei, kad viņa pilnvaras izbeidzas

	komitejas locekļa pienākumu pildīšanas. (2) Ja deputātu atbrīvo no komitejas locekļa pienākumu pildīšanas, tad no attiecīgā domes deputātu kandidātu saraksta domē ievēlētie deputāti izvirza citu deputātu dalībai attiecīgajā komitejā. (3) Lai uzlabotu darba efektivitāti, dome ir tiesīga izveidot jaunu komiteju, kā arī likvidēt komiteju vai samazināt komitejas locekļu skaitu, nesaņemot komitejas locekļu iesniegumus par darbības izbeigšanu komitejā. Izveidojot jaunu komiteju vai samazinot komitejas locekļu skaitu, dome lemj par komitejas sastāvu, ievērojot šā likuma 14. panta otrās un trešās daļas nosacījumus.	neatkarīgi no tā, vai šajā sēdē tiek ievēlēts jauns domes priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks.
26.	16. pants. Ierobežojumi amatu ieņemšanai domē (1) Par domes priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka amata kandidātu neizvirza domes deputātu, kuram Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā piemērots procesuālais piespiedu līdzeklis (drošības līdzeklis) liedz pildīt domes priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka amata pienākumus.	Paver plašas iespējas “demokrātiski” izslēgt personas, kas valstī valdošajai koalīcijai ir nevēlamas - personas vaina nav pierādīta, apsūdzības nepamatotas - ko tālāk? Drošības līdzekli - noteiktas nodarbošanās aizliegumu vai aizliegumu pildīt konkrēta amata (darba) pienākumus – kriminālprocesa ietvaros nosaka procesa virzītājs. Tā mērķis ir nodrošināt netraucētu kriminālprocesa īstenošanu un tas tiek noteikts pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma normām. Drošības līdzeklis nav sods, tomēr, paredzot likumā “Par pašvaldībām” ierobežojumu ievēlētam deputātam tikt izvirzītam domes priekšsēdētāja amatam,

		šāds ierobežojums pēc sava rakstura ir pielīdzināms sodam, kas būtu pretrunā Latvijas Republikas Satversmes 92. pantā noteiktajai nevainīguma prezumpcijai. Satversmes tiesa 2019.gada 23.decembra lietā Nr.2019-08-01, kas ierosināta pēc Jura Juraša konstitucionālās sūdzības “Par Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrās daļas un 19.panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92.panta otrajam teikumam un 101.panta pirmajam teikumam”, ir norādījusi: Satversmes tiesa ir norādījusi, ka nevainīguma prezumpcijas princips liedz pret personu izturēties tā, it kā būtu pierādīts, ka tā izdarījusi noziedzīgu nodarījumu. Nevainīguma prezumpcijas princips kriminālprocesā prasa nodrošināt personai tiesības tikt uzskatītai par nevainīgu izvirzītajās apsūdzībās līdz brīdim, kad ar spēkā stājušos tiesas spriedumu tiek atzīta personas vaina (plašāk sk. Satversmes tiesas 2006.gada 23.februāra sprieduma lietā Nr.2005-22-01 4. un 5.punktu). Satversmības riski - minētā tiesību norma iejaucas Satversmes 101. panta pirmajā teikumā tostarp personai, kura ievēlēta kā pašvaldības deputāts, paredzētajās tiesībās. Neviens cits Latvijas likums neparedz analogisku aizliegumu, lai gan drošības līdzekļi kriminālprocesā var tikt piemēroti arī citām amatpersonām. Lūdzam novērst minētos riskus.
27.	16. pants. Ierobežojumi amatu ieņemšanai domē (2) Ikvienam domes deputātam ir tiesības tikt ievēlētam domes institūcijās un amatos, ja citos likumos nav noteikti ierobežojumi, vai kriminālprocesā nav piemērots tāds drošības	Atbilstoši likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” vispārīgajam regulējumam, valsts amatpersona pati ir atbildīga par interešu konflikta nepieļaušanu un ētikas normu ievērošanu. Tādējādi no normas nav saprotams, kādā veidā, pēc kādiem kritērijiem un kas noteiks, ka kriminālprocesa ietvaros piemērotais

	līdzeklis, kas ietekmē vai var ietekmēt amata pienākumu pildīšanu.	drošības līdzeklis var vai nevar ietekmēt amata pienākumu pildīšanu. Priekšlikums svītrot vārdus “vai kriminālprocesā nav piemērots tāds drošības līdzeklis, kas ietekmē vai var ietekmēt amata pienākumu pildīšanu.” Nemot vērā, ka arī Likumprojekts un iespējams arī kādreiz tiek pieņemti papildu ierobežojumi deputātiem ieņemt kādus amatus, priekšlikums Likumprojekta 16.panta otrā punkta redakciju izteikt vispārīgāku: “(2) Ikvienam domes deputātam ir tiesības tikt ievēlētam domes institūcijās un amatos, ja <u>normatīvajos aktos</u> nav noteikti ierobežojumi.”
28.	17. pants. Domes priekšsēdētāja un viņa vietnieka pilnvaras (1) Domes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks pilnvaras iegūst ar ievēlēšanas brīdi. (2) Domes priekšsēdētāja amats ir algots. (3) Domes priekšsēdētājs: 1) vada <u>domes</u> darbu un pārstāv pašvaldības intereses, tajā skaitā pārstāv domi tās sēžu starplaikos; 2) vada domes sēdes un paraksta domes lēmumus; 3) bez īpaša pilnvarojuma pārstāv pašvaldību tiesā un attiecībās ar valsts pārvaldes un citām valsts varas institūcijām; 4) atbild par tiesas spriedumu izpildi lietās,	Lūdzam precizēt, kas pirmās daļas 3.punktā tiek saprasts ar “citām valsts varas institūcijām” Nav atbalstāma trešās daļas 4. punkta redakcija, kas paredz domes priekšsēdētāja atbildību par tiesas spriedumu izpildi lietās, kurās viena no pusēm ir pašvaldība. Ievērojot pašvaldības veikto darbību apjomu un dažādās atbildības nozares, kuru reālo izpildi

kurās viena no pusēm ir pašvaldība; 5) izdod pilnvaras, paraksta līgumus un citus juridiskos dokumentus atbilstoši pašvaldības nolikumā noteiktajam; 6) ierosina jautājumu izskatīšanu domē un komitejās, tajā skaitā iesniedz izskatīšanai no valsts tiešās pārvaldes saņemtos iesniegumus un pieprasījumus; 7) dod saistošus rīkojumus pašvaldības iestāžu un institūciju vadītājiem; 8) veic citus pienākumus, kas paredzēti normatīvajos aktos un domes lēmumos.	nodrošina pašvaldības iestādes, t.i., izpildvara, nav samērīgi noteikt lēmējvaras pārstāvja -domes priekšsēdētāja atbildību par visu pašvaldības iestāžu darbībām saistībā ar tiesas spriedumiem. Piemēram, situācijā, kurā ar tiesas spriedumu pašvaldībai kā īpašniekam tiek uzlikts pienākums samaksāt pašvaldības dzīvokļa apsaimniekošanas parāda, būtu nesamērīgi uzskatīt, ka par atbildīgās iestādes rīcību nepildot tiesas spriedumu atbildīgs būtu domes priekšsēdētājs, kuru turklāt par šādu rīcību atbilstoši 74. pantam VARAM ministrs ar rīkojumu var atstādināt no pienākumu pildīšanas. Atbildību par spriedumu izpildi lietās, kurās viena no pusēm ir pašvaldība, būtu jāparedz pašvaldības izpildvarai, t.i., pašvaldības administrācijas vadītājam – pašvaldības izpilddirektoram.
---	---

	(4) Domes priekšsēdētāja vietnieks aizvieto domes priekšsēdētāju viņa prombūtnes laikā, kā arī pilda pienākumus, ko uzdevis domes priekšsēdētājs ar rīkojumu vai kas noteikti pašvaldības nolikumā. Ja domes priekšsēdētājam ir vairāki vietnieki, domes priekšsēdētāja vietnieku kompetenci, tajā skaitā domes priekšsēdētāja aizvietošanas kārtību, nosaka pašvaldības nolikumā. (5) Ja domes priekšsēdētājs ir atlaists, atbrīvots, vai atkāpies no amata pienākumu pildīšanas, vai citu iemeslu dēļ vairs nespēs pildīt priekšsēdētāja pienākumus, priekšsēdētāja vietnieks pilda domes priekšsēdētāja pienākumus līdz jauna domes priekšsēdētāja ievēlēšanai.	
29.	19.panta otrā daļa	jāizsaka šādā redakcijā “Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram ir tiesības pieprasīt domes priekšsēdētāja atbrīvošanu no amata, ja domes priekšsēdētājs pēc aizrādījuma neievēro vai nepilda ārējos normatīvajos aktos noteiktās prasības, domes lēmumus vai tiesas spriedumus.”
30.	19.panta piektā daļa	Apsverams priekšlikums sestajā daļā aizstāt vārdus “vairāk kā puse” ar vārdiem “divas trešdaļas”, tādējādi stiprinot domes priekšsēdētāja institūtu.

31.	20.panta otrā daļa	nav lietderīgi vēsturisko centrālo administrāciju turpmāk saukt par centrālo pārvaldi. Turklāt strukturāla vienība “pārvalde” likumprojektā jau ir teritoriālā pārvalde. Pašvaldībām arī citas struktūrvienības ir pārvaldes.
32.	20.pants	Aicinām 20. pantu papildināt ar piekto daļu: “(5) Dome vai tās pilnvarota persona lemj par pašvaldības mantas un pašvaldības iestāžu uzņemto saistību un prasību kustību starp pašvaldības iestādēm.”
33.	21. pants. Pašvaldības izpilddirektora un izpilddirektora vietnieka iecelšana.	21. pantā izdarīt šādus grozījumus: 1) ar pašvaldību izpilddirektoru šobrīd ir noslēgts darba līgums uz nenoteiktu laiku, no likumprojekta nav skaidrs uz kāda pamata esošie darba līgumi uz nenoteiktu laiku tiks pārveidoti par darba līgumiem uz noteiktu laiku. Turklāt par esošajiem darba līgumiem šajā pantā netiek minēts. Pašvaldības izpilddirektors nav uzskatāms par politisku amatpersonu un, atbrīvojot viņu no amata piemērojams arī Darba likums. Ne likumprojekta 21. pantā, ne arī pārejas noteikumu 2. punktā nav paredzēti tiesiskie pamati, kādos no amata var tikt atbrīvoti pašvaldības izpilddirektori. Paredzams, ka izpilddirektori, ar kuriem netiks turpinātas darba tiesiskās attiecības, vērsīsies tiesā par uzteikuma un lēmuma atzīšanu par spēkā neesošiem, atjaunošanu darbā un vidējās izpēlņas piedziņu par darba piespiedu kavējuma laiku; 2) nav pietiekami pamatots ierobežojums izpilddirektoru iecelt uz noteiktu laiku, jo šāds ierobežojums ir netaisnīgs un pārkāpj vienlīdzības principu.

		Vēršam uzmanību uz līdzīgu situāciju, kad politiskā vara ir nodalīta no izpildvaras ministrijās, kurās valsts sekretāra amatam nav noteikts terminēts darbības laiks. Tādējādi, nav pamatota Likumprojekta anotācijā norādītā izpilddirektora pilnvaru termiņa noteikšana vadoties pēc analogijas ar tādām valsts pārvaldes institūciju amatpersonām kā Latvijas Bankas prezidentam, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas priekšsēdētājam, Augstākās tiesas priekšsēdētājam, Ģenerālprokuroram, Satversmes aizsardzības biroja direktoram, kā arī Saeimas Administrācijas ģenerālsekretāram noteikto pilnvaru termiņu. 3) uzskatām, ka šajā gadījumā tiesību aktā būtu ietverama tiesību norma par domes tiesībām atbrīvot izpilddirektoru vai pārcelt viņu citā amatā, ja viņš vairs nebauda domes uzticību. Šādu regulējumu ir izvēlējusies Somija, papildus nosakot, ka direktors ir jāinformē par uzticības zaudēšanas pamatojumu pirms jautājuma virzīšanas domes sēdē un jādod iespēja tikt uzklausītam; 4) izpilddirektora iecelšana uz noteiktu pilnvaru laiku neveicina lēmējvaras nošķiršanu no izpildvaras, jo, iecelot izpilddirektoru uz domes pilnvaru termiņu, izpilddirektors kā izpildvaras pārstāvis ir atkarīgs no politiķu labvēlības. Šāda norma pauž to, ka izpilddirektors ir “politisks” amats, taču izpilddirektoram pēc būtības jābūt profesionālam ierēdnim, nevis “politiskam” ierēdnim. .
--	--	---

		Vienlaikus vēršam uzmanību, ka Likumprojekta anotācijā netiek sniegts pamatojums kritēriju pašvaldības izpilddirektora amata kandidātiem izvirzīšanas nepieciešamībai. Līdz ar to nav saskatāms mērķis šādu prasību izvirzīšanai pašvaldības izpilddirektoru kandidātiem. Tāpat nav saprotams, kādā veidā izvirzītās prasības veicinās domes deputāta vairākuma augstu uzticību izpilddirektoram un nodrošinās atbilstošākā kandidāta izvirzīšanu un iecelšanu. Kādā veidā vecuma kritērija paredzēšana veicina un pamato atbilstošākā kandidāta iecelšanu un sniedz pārliecību par šo personu kompetenci vai spēju pildīt pienākumus.
34.	22. pants.	Nepieciešams pārskatīt izpilddirektora kompetenci attiecībā uz kapitālsabiedrībām atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumam. Nav pamatoti noteikt, ka izpilddirektors ir atbildīgs par pašvaldības kapitālsabiedrības darbu kopumā. Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums paredz konkrētu izpilddirektora kā kapitāla daļu turētāja un domes, kā pašvaldības augstākās lēmēj institūcijas kompetenci, līdz ar to nepieciešams precizēt Likumprojekta 22. panta pirmo daļu.
35.	23.panta otrās daļas 5.punkts	Svītrojams, jo civilstāvokļa aktu reģistrācija teritoriālajās vienībās, kas nav iedzīvotājiem bieži nepieciešams pakalpojums, radītu nepieciešamību decentralizēt pirms 11 gadiem izveidotās

		centrālās dzimtsarakstu iestādes, kā arī papildus administratīvos izdevumus.
36.	23.pants.	Nav saprotams 3.punkts. Faktiski būtu jārunā nevis par pārvaldēm, bet klientu apkalpošanas centriem un to obligātajiem pakalpojumiem. Tekstā ir kaut kāds miksējums no vecā un pakalpojumu pieejas.
37.	23. pants. Novada pašvaldības pārvalde (1) Lai nodrošinātu pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību novada teritoriālā iedalījuma vienībās, kurās neatrodas novada pašvaldības administratīvais centrs, dome var izveidot teritoriālā iedalījuma vienības pārvaldi vai teritoriālā iedalījuma vienību apvienības pārvaldi (turpmāk – pārvalde), kas ir pašvaldības administrācijas sastāvā. (2) Pārvaldes kompetenci nosaka pašvaldības nolikumā. Pārvalde nodrošina vismaz šādus pakalpojumus: 1) pašvaldības kompetencē esošo izziņu izsniegšanu un informācijas sniegšanu par pašvaldības kompetencē esošajiem jautājumiem; 2) valsts noteikto nodokļu un nodevu maksājumu, kuru iekasēšana ir uzdota pašvaldībai, kā arī domes noteikto nodevu	Kā redzams no minētās tiesību normas otrās daļas, tad <u>pārvaldes kompetencei nosaka pašvaldības nolikumā un papildus tam Pārvaldes var nodrošināt “vismaz” tālāk pantā uzskaitītos pakalpojumus.</u> Tas nozīmē, ka domei pašvaldības nolikumā ir tiesības pārvaldei noteikt vairāk funkcijas, kas uzskaitītas minētā panta otrajā daļā. Tomēr pretrunā ar otro daļu ir trešā daļa, jo tajā noteikts, ka tajā teritoriālā iedalījuma vienībā vai to apvienībā, kurā atrodas vienotais apkalpošanas centrs, tad pārvaldi neveido. Uzskatām, ka trešā daļa ierobežo tiesības veidot pārvaldes, kurām ir paredzēts arī uzdot veikt vairāk funkcijas nekā noteiktais minimums panta otrajā daļā. Tas ir, ja pašreizējā situācijā vairākās pašvaldības, kurās līdz šim jau ir bijuši izveidoti klientu apkalpošanas centri, līdz ar to automātiski nevarēs veidot pārvaldes un attiecīgajā administratīvajā teritorijā noteiktajiem iedzīvotājiem netiks nodrošināts pietiekošs pakalpojumu apmērs, kā to varēs noteikt pašvaldības, kurās līdz šim brīdim nav bijuši izveidoti klientu apkalpošanas centri! Šādā veidā netiek ievērots subsidiaritātes princips, uz kuru VARAM balstījās, gatavojot Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu.

	maksājumu un maksājumu par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem pieņemšanu; 3) pašvaldības sociālo pabalstu izmaksas; 4) iesniegumu pieņemšanu no attiecīgajā teritorijā dzīvojošajiem iedzīvotājiem un tajā reģistrētajām juridiskajām personām, atbildes sagatavošanas iesniedzējiem organizēšanu; 5) civilstāvokļa aktu reģistrāciju, civilstāvokļa aktu reģistra ieraksta atjaunošanu un aktualizēšanu, civilstāvokļa aktu reģistrāciju apliecinošu dokumentu atkārtotu izsniegšanu; 6) informācijas pieejamību par domes pieņemtajiem lēmumiem. (3) Pārvaldi neveido novada teritoriālā iedalījuma vienībā vai to apvienībā, kuras teritorijā atrodas vienotais klientu apkalpošanas centrs, kurā tiek sniegti šā panta otrajā daļā minētie pašvaldības pakalpojumi.	
38.	23. panta 3. daļa	īsti nav skaidrs par pārvaldes neveidošanu teritoriālā iedalījumā vienībā, kurā ir VKAC, manuprāt loģiskāk būtu, ja VKAC tomēr iekļautos struktūras, kas saucas pagasta pārvalde ietvarā.

39.	26. pants. Domes sēdes (3) Domes sēde ir atklāta, izņemot likumā noteiktos gadījumus. <u>Pašvaldība savā oficiālajā tīmekļvietnē nodrošina domes sēdes audiovizuālu tiešraidi.</u>	Pašvaldībai tiek uzlikti jauni pienākumi, kas rada papildu izmaksas. Papildus būs jāiegādājas noteikta aparatūra vai jāslēdz līgums par pakalpojuma nodrošināšanu. Ņemot vērā, ka sēdes audiovizuālās tiešraides laikā nav iespējams nodrošināt normatīvajos aktos noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus, nav saskatāms mērķis un pamats šādas tiešraides nodrošināšanas pienākumam. Aicinām svītrot Likumprojekta 26. panta trešās daļas otro teikumu vai arī to norādīt pielāvuma formā, precīzas prasības nosakot pašvaldības nolikumā.
40.	26. panta 3. daļa	Ierosinām noteikt, ka domes sēdes var tik pārraidītas arī audio formātā, tādējādi arī 38.panta otrajā daļā atstājot iespēju izvēlēties audio formātu. Piemēram, atsevišķos gadījumos Ministru kabineta sēdes arī tiek nodrošinātas tikai audio formātā.
41.	27.panta trešā daļa	Vērtējama informācijas izlikšana apmeklētajiem pieejamā vietā centrālās pārvaldes ēkā lietderība.
42.	29.panta otrā daļa, 38.panta otrā daļa, sestā daļa	Jautājuma steidzamības pamatojums var būt balstīts arī uz subjektīvu vērtējumu. Vienlaikus vēršam uzmanību, ka Likumprojektā nav noteikts termiņš, cik ilgi pašvaldībām būs pienākums nodrošināt audiovizuālo ierakstu publiskā pieejamība.
43.	Likumprojekta 29.panta ceturtdā daļa noteic, ka Dome ir tiesīga <u>izvērtēt domes priekšsēdētāja norādīto domes ārkārtas</u>	Iebilstam šādai Likumprojekta 29.panta ceturtdās daļas un 30.panta ceturtdās daļas redakcijai, jo tā ietver politiski neizvērtētu un pašvaldību darba praksē juridiski nepiemērojamu tiesisko regulējumu.

<u>sēdes steidzamības pamatojumu un lemt par jautājuma izslēgšanu no sēdes darba kārtības, ja dome norādīto steidzamības pamatojumu atzīst par nepietiekamu.</u> Dome var lemt par jautājuma izslēgšanu no sēdes darba kārtības arī tad, ja domes priekšsēdētājs nav norādījis ierosinātā jautājuma steidzamības pamatojumu. Likumprojekta 30.panta ceturtā daļa noteic, ka Dome ir tiesīga izvērtēt šā panta otrās daļas kārtībā norādīto domes ārkārtas sēdes steidzamības pamatojumu un <u>lemt par jautājuma izslēgšanu no sēdes darba kārtības, ja dome norādīto steidzamības pamatojumu atzīst par nepietiekamu.</u>	Izstrādājot normatīvo aktu projektus, “ir būtiski nepieļaut raksturīgākās problemātikas definēšanas kļūdas - problemātikas definīcijā ietvert problemātikas risinājumu un pieņemt konkrētus apstākļus kā problemātikas iemeslu, tos pietiekami neizvērtējot” (Eugene Bardach, A Practical Guide for Policy Analysis, Richard and Rhoda Goldman School of Public Policy (Berkeley, Washington: University of California, 2012), 7.)). Turklāt ikviena politiskā alternatīva ir vērtējama no trīs praktiska rakstura kritērijiem - politiskās alternatīvas tiek vērtētas no “tiesiskuma, politiskās pieņemamības un spēcīguma, dzīvotspējas aspekta” (Eugene Bardach, A Practical Guide for Policy Analysis, Richard and Rhoda Goldman School of Public Policy (Berkeley, Washington: University of California, 2012), 33.)). Domes ieskatā, piedāvātā Likumprojekta redakcija neatbilst politiskās pieņemamības un spēcīguma, kā arī dzīvotspējas aspekta principiem, kā arī tiesiskuma principam. Kā pamatojums šādai redakcijai tika norādīts, ka tā izstrādāta, lai novērstu situācijas nākotnē, kad vai nu pēc priekšsēdētāja iniciatīvas vai domes deputātu iniciatīvas tiek sasauktas ārkārtas sēdes un tajās tiek skatīti jautājumi, kuri neprasa steidzamu risinājumu un kuru izskatīšana kārtējā domes sēdē nerada nelabvēlīgas sekas. Piedāvātajā Likumprojekta 29.panta ceturtās daļas un 30.panta ceturtās daļas redakcijā ietverts plānotais risinājums, kas nav sasniedzams ar šādas redakcijas ietveršanu Likumprojektā, ņemot vērā turpmāk minēto. 1. Dome ir tiesīga izlemt ikvienu pašvaldības kompetences jautājumu (Likumprojekta 10. panta ievaddaļa). Pašvaldības pārziņa jeb kompetence pamatā noteikta Likumprojekta 5. pantā
--	--

		definētajās pašvaldības autonomajās funkcijās, kas „ir tās funkcijas, kuru dēļ pašvaldības vispār pastāv – lai noteiktas teritorijas iedzīvotāji demokrātiskā procedūrā paši varētu īstenot savas vietējās intereses” (Levits E. Pašvaldību likuma koncepcija. – Tiešsaites raksts - 2003. - http://www.public.law.lv/ptilevicpasvaldi.ba.html). Vienlaikus Likumprojekta 10. panta pirmā daļa (ar iespējamo izņēmumu 15. – 22.punktā) noteic jautājumu loku, par ko lemt ekskluzīvas tiesības ir tikai pašvaldības domei. Pašvaldību domju kompetence ietver vienu no valsts pārvaldes Latvijas Republikā pamatelementiem, ka „publiskās varas pienākumus pēc iespējas realizē tā vara, kas atrodas vistuvāk personai un spēj nodrošināt pienākumu efektīvu īstenošanu zemākā pārvaldes līmenī” (VARAM.gov.lv. Reģionālās attīstības plānošanas, vadības, finansēšanas, uzraudzības un novērtēšanas procesā ievēro šādus pamatprincipus. Pieejams: http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/reg_att/?doc=13630). Arī Likumprojekta anotācijā ir noteikts, ka valsts var uzņemties pašvaldības autonomajā funkcijā ietilpstoša uzdevuma izpildi, ievērojot subsidiaritātes un proporcionalitātes principu. Tas nozīmē, ka funkcijā ietilpstošu pārvaldes uzdevumu pilda subjekts, kurš ir tuvāk iedzīvotājam un var uzdevumu izpildīt efektīvāk. Attiecīgi ikviens domes sēdē izskatāmais jautājums tieši skar jeb attiecas uz konkrētu personu vai personu loku, kam konkrētais jautājums aktuāls. Ārkārtas domes sēdes jau šobrīd likumā “Par pašvaldībām” un Likumprojektā paredzētas un pašvaldību darbā tiek noturētas un arī turpmāk būtu noturamas, lai steidzamā kārtībā izskatītu kādu no domes kompetencē esošajiem un
--	--	--

iedzīvotāju tiesību vai pienākumu noteicošajiem jautājumiem, ņemot vērā, ka domes priekšsēdētājs un domes deputāti ir politiskas personas, kas pārstāv to vēlētāju tiesības un intereses. Pašlaik likums “Par pašvaldībām” paredz objektīvus jeb izpildāmus priekšnoteikumus domes ārkārtas sēdes sasaukšanai, proti, ir noteiktas personas, kas var pieprasīt vai pēc savas iniciatīvas sasaukt domes ārkārtas sēdi. Likumprojektā paredzot regulējumu, ka ārkārtas sēdes sasaukšanai jānorāda steidzamības pamatojums, kas turklāt ir vērtējams kā pietiekams vai nepietiekams, tiks ieviests subjektivitāti ietverošs tiesiskais regulējums, jo domes deputātu viedoklis par jautājuma izskatīšanas steidzamību var atšķirties un nav objektīvi izmērāms. Domes priekšsēdētājs un domes deputāti nostāju par konkrēto domes ārkārtas sēdē izskatāmo jautājumu pauž par to balsojot, ne vērtējot tā izskatīšanas steidzamības pamatojumu.

Ņemot vērā minēto – nekorekti definēto problemātiku Likumprojekta redakcijas pamatojumā (Likumprojekta anotācijas 13.lp.), piedāvātajai Likumprojekta 29.panta ceturtais daļas un 30.panta ceturtais daļas redakcijai nepiemīt politiskās pieņemamības un dzīvotspējas, kā arī spēcīguma aspekta, jo ar plānoto redakciju tiks ierobežotas ļoti specifiskas un nereti pašvaldības domes darbā praktiski nepieciešamas domes priekšsēdētāja un domes deputātu tiesības.

2. Papildus vērtējot Likumprojekta 29.panta ceturtais daļas un 30.panta ceturtais daļas politiskās izvērtēšanas efektivitātes trūkumu, konstatējama tās neatbilstība normatīvo aktu izstrādes prasībām. Turklāt minētā redakcija nav piemērojama praksē, attiecīgi var radīt pretēju – negatīvu efektu pašvaldības

domes darba organizācijā, ņemot vērā turpmāk minēto.

Pēc definīcijas „tiesisks ir uz tiesību normu pamata radīts, uzturēts un regulēts” (Terminu skaidrojošā vārdnīca, Letonika, <http://letonika.lv/default.aspx?q=tiesisks&s=0&g=0>). Attiecīgi ikvienai politiskai alternatīvai jāatbilst spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam. Saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 3. februāra noteikumu Nr. 108 “Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi” 3.1. apakšpunktu normatīvā akta projektā neietver normas, kas ir deklaratīvas. Par deklaratīviem un nevēlamiem atzīstami ne tikai tādi noteikumi, par kuriem jau iepriekš paredzams, ka tos nebūs iespējams īstenot praktisku, ekonomisku, politisku vai citu iemeslu dēļ, bet arī tādi noteikumi, kuriem nav noteikts īstenošanas mehānisms vai kurus vispār nav paredzēts īstenot, jo tie satur tikai apgalvojumu, paziņojumu vai faktu konstatāciju. Šādas normas ir juridiski nevērtīgas, liekas un nepamatoti palielina normatīvā akta apjomu (Valsts kanceleja, “Normatīvo aktu projektu izstrādes rokasgrāmata”). Pieejams:

<https://tai.mk.gov.lv/book/1/chapter/81>). Piedāvātā Likumprojekta 29.panta ceturrtā daļa un 30.panta ceturrtā daļa paredz, ka dome izvērtē domes priekšsēdētāja un domes deputātu domes ārkārtas sēdēs sasaukšanas pamatojuma pietiekamību. Ņemot vērā, ka Latvijas Republikas pašvaldību domēs tiek pārstāvēti deputāti no dažādām politiskajām partijām, ar atšķirīgiem uzskatiem un politiskajām prioritātēm, turklāt nereti atšķiras domes pozīcijas un opozīcijas viedokļi, prognozējams, ka ārkārtas sēdes jautājumu izslēgšanas gadījumā, ārkārtas sēdes iniciatoram/iem būs atšķirīgs viedoklis jeb pretenzijas par jautājuma steidzamības pamatojuma nepietiekamību. Ņemot vērā,

		ka pašvaldību darbību pārraudzību realizē Ministrija (Ministru kabineta 2011. gada 29. marta noteikumu Nr. 233 “Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas nolikums” 4.4. apakšpunkts), prognozējams, ka Ministrijā tiks iesniegtas sūdzības gadījumos, kad tiks noraidīta iecere sasaukt domes ārkārtas sēdi. Ņemot vērā, ka konkrētās pašvaldības darba specifiku un aktuālo jautājumu loku pārzina tikai konkrētās pašvaldības dome, Ministrija nevarēs izvērtēt ārkārtas domes sēdes sasaukšanas pamatojumu, turklāt Ministrijai nav piešķirta šāda kompetence. Tiesā konkrētais lēmums nebūs pārsūdzams, ņemot vērā, ka politiskie lēmumi netiek pieņemti administratīvā procesa ietvaros. Ievērojot minēto, pēc šāda likumprojekta regulējama ieviešanas, nepastāvēs mehānisma kā objektīvi izvērtēt domes ārkārtas sēdes sasaukšanas pamatojumu, kas, savukārt, nozīmē, ka Likumprojekta 29.panta ceturtajā un 30.panta ceturtajā daļā ietvertie priekšlikumi ir deklaratīvas tiesību normas. Vēršam uzmanību, ka politikas virzītājs atlasīto politisko alternatīvu kontekstā pirmkārt veic “prognozēšanas darbības. Prognozēšana atklāj iespējamās sekas katras no alternatīvu pieņemšanas gadījumā. Prognozēšanas ietvaros tiek apzinātas ticamas, ar potenciālu esošas un normatīvas vērtības, kas ietver esošas un prognozētās politikas sekas, tiek atklātas iespējamās nākotnes politiskās problēmsituācijas, tiek noteikta atbalsta un opozīcijas iespējamība” (William N. Dunn, Public policy analysis: An introduction (Englewood Cliffs: Prentice Hall, 2012), 18.). Likumprojekta virzītājam jāapzinās, ka, pieņemot tiesisko regulējumu, kas pašvaldībai nav objektīvi izpildāms, pretēji normatīvisma mazināšanas principam, Likumprojektā tiks iekļauts tiesiskais regulējums, kas
--	--	--

		sarežģīs, ne efektivizēs pašvaldību domju darbu. Vienlaikus vēršam uzmanību, ka kritiski vērtējams arguments, kad pēc domes priekšsēdētāja vai deputātu iniciatīvas tiek sasauktas ārkārtas sēdes un tajās tiek skatīti jautājumi, kuri neprasa steidzamu risinājumu un kuru izskatīšana kārtējā domes sēdē nerada nelabvēlīgas sekas, jo ar deputātu subjektīvo vērtējumu par jautājuma steidzamības pietiekamību, var tikt radīts pretējs efekts, ka, objektīvu vai subjektīvu uzskatu ietvaros, noraidot šādas iniciatīvas, var netikt steidzamā kārtībā izskatīti jautājumi, kas izskatāmi domes ārkārtas sēdē steidzamības kārtībā, tādējādi radot negatīvas Likumprojekta 29.panta ceturtais daļas un 30.panta ceturtais daļas piemērošanas sekas. Nemot vērā minēto neatbalsta Likumprojekta 29.panta ceturtais daļas un 30.panta ceturtais daļas ietvertos priekšlikumus, uzskata tos par neizvērtētiem un praksē pašvaldības domes darbā nepiemērojamiem. Vēršam uzmanību, ka deklaratīvu tiesību normu pieņemšana attiecībā uz pašvaldību domes ārkārtas sēdes noturēšanu, prognozējama ar neefektīvu tiesiskā regulējuma piemērošanas seku iestāšanos.
44.	29. panta ceturtais daļa, 30. panta ceturtais daļa, 31. panta piektā daļa	kā tiek īstenotas domes tiesības izvērtēt ārkārtas sēdes steidzamības pamatojumu? Vai tas notiek sēdes laikā vai pirms tās? Kāds ir izvērtēšanas mehānisms?
45.	33.panta piektajā daļā	ietvertais ierobežojums faktiski liedz deputātiem piedalīties deputātu kompetencē esošu jautājumu izlemšanā, pat neskatoties uz to, ka var tikt nodrošināta gan elektroniska balsošana, gan videokonference, ar kuras palīdzību deputāts var izteikties par attiecīgo jautājumu;

46.	36. pants. Domes lēmumu projektu iesniegšana (2) Domes lēmuma projekta sagatavošanas, iesniegšanas, reģistrēšanas, kā arī izskatīšanas kārtību pašvaldības institūcijās (tajā skaitā atzinuma saņemšanu no juridiskā un finanšu dienesta, kā arī domes komitejām) nosaka pašvaldības nolikumā. <u>Pašvaldības nolikumā noteikto domes lēmuma projekta virzības kārtību var neievērot attiecībā uz domes ārkārtas sēdē izskatāmu lēmuma projektu vai lēmuma projektu par pašvaldības administrācijas amatpersonas ievēlēšanu (iecelšanu) vai atcelšanu (atstādināšanu), kā arī to neievēro attiecībā uz citu politisko lēmumu projektiem.</u>	Pašvaldība uzskata, ka pašvaldības nolikumā noteikto kārtību par lēmuma projektu virzību varētu nepiemērot tikai attiecībā uz politisku lēmumu virzību. Saglabājot esošo redakciju, var tikt radīta situācija, kad tiek virzīts lēmuma projekts, kuram netiek vērtēta iespēja nodrošināt finansējumu lēmuma pieņemšanas gadījumā, vai lēmuma projekts nav ievietots lietvedības programmā, kas deputātiem faktiski liegtu pieeju lēmumprojektam, izslēgtu iespēju to izvērtēt un attiecīgi balsot. Priekšlikums – izteikt 36.panta otrās daļas 2.teikumu šādā redakcijā: “Pašvaldības nolikumā noteikto domes lēmuma projekta virzības kārtību var neievērot attiecībā uz politisko lēmumu projektiem.”
47.	papildināt pie 38.panta 10) punkta	Likumā iestrādāt normu ar skaidrojumu par terminu NEBALSO (piemēram, vai skaita kvorumā). Gandrīz katrā sasaukumā ir aizķeršanās pie šāda balsojuma.
48.	40.panta pirmā daļa	Ievērojot, ka komitejas priekšsēdētāju ievēl locekļi no sava vidus, nav saskatāms leģitīmais mērķis, kādēļ deputāts vienlaikus var būt tikai vienas komitejas priekšsēdētājs. Priekšlikums svītrot pirmajā daļā otro teikumu: “Deputāts vienlaikus var būt tikai vienas komitejas priekšsēdētājs.”

49.	Pašvaldību likuma 40.panta pirmā daļa noteic, ka komitejas priekšsēdētāju, izņemot finanšu komitejas priekšsēdētāju, no saviem locekļiem ievēlē, kā arī atbrīvo no pienākumu pildīšanas attiecīgā komiteja. Finanšu komiteju vada domes priekšsēdētājs. Domes priekšsēdētāja prombūtnes laikā finanšu komiteju vada finanšu komitejas vadītāja vietnieks.	Likumprojekta 40.panta pirmās daļas pirmo teikumu nepieciešams papildināt aiz vārda “locekļiem” ar vārdiem “ar vienkāršu balsu vairākumu”.
50.	Likumprojekta 40.panta otrās daļas 5.punkts noteic, ka komitejas priekšsēdētājs pašvaldības nolikumā noteiktajā kārtībā [..]: “5) ziņo par komitejas kompetencē esošajiem jautājumiem domes sēdē.”	Nēmot vērā, ka likumprojekta mērķis ir skaidrāk nodalīt lēmējvaru no izpildvaras, nav atbalstāma Likumprojekta 40.panta otrās daļas 5.punkta redakcija, jo: 1) pašvaldības administrācijas darbinieki sagatavo domes lēmuma projektus izskatīšanai komitejas sēdē un domes sēdē, un arī ziņo par sagatavotajiem domes lēmuma projektiem komitejas sēdē un domes sēdē; 2) komiteja sniedz atzinumu par administrācijas darbinieku sagatavotajiem domes lēmuma projektiem komitejas sēdē; 3) domes deputāti pieņem lēmumu par administrācijas darbinieku sagatavotajiem domes lēmuma projektiem domes sēdē. Ievērojot minēto, priekšlikums svītrot Likumprojekta 40.panta otrās daļas 5.punktu.
51.	Likumprojekta 41.panta trešā daļa noteic, ka komitejas loceklim ir tiesības iesniegt komitejas	Priekšlikums Likumprojekta 41.panta trešo daļu papildināt, aiz vārda “kārtībā” ar vārdiem “pašvaldības nolikumā noteiktajā kārtībā”. Lūdzam precizēt panta trešo daļu, jo komitejas priekšsēdētāja kompetencē ir

	priekšsēdētājam jautājumu izskatīšanai komitejas sēdē, un komitejas priekšsēdētājam ir pienākums to iekļaut nākamās sēdes darba kārtībā.	jautājumu sagatavošana izskatīšanai komitejas sēdē, bet sēdes darba kārtību lemj attiecīgās komitejas vairākums nevis komitejas priekšsēdētājs.
52.	41.panta astotā daļa	Tā kā komiteju pieņemtajiem lēmumiem ir atzinuma (nevis galēja noregulējuma) raksturs, nav atbalstāms komitejas sēžu protokolu, kā arī komitejas sēdes audio vai audiovizuālo ierakstu publicēšana pašvaldības tīmekļa vietnē.
53.	Likumprojekta 46.panta ceturta daļa noteic: “(4) Pašvaldības administrācijas izdotos administratīvos aktus var apstrīdēt pašvaldības ietvaros.”	Priekšlikums Likumprojekta 46.panta ceturto daļu izteikt šādā redakcijā: “(4) Pašvaldības administrācijas izdotos administratīvos aktus var apstrīdēt pašvaldības ietvaros, pašvaldības nolikumā noteiktajā kārtībā.”
54.	47.pants un turpmākie	Varētu arī nodalīt, kuru Saistošo noteikumu publicēšana būtu Latvijas Vēstnesī un kuru pašvaldību izdevumā (54.pants). Tagad iznāk, ka pašvaldību izdevumā vajag vēl publicēt SN PROJEKTUS. Tas viss nenormāli birokrātiski un laika ietilpīgi!! Un vēl nepieciešamība dažos gadījumos saskaņot ar Ekonomikas ministriju vai citu nozares ministriju un tad vēl ar VARAM. Jau tagad VARAM nespēj visus SN izskatīt.(50.pants), kur vēl, ka citas ministrijas arī to vēl darīs.
55.	48.panta 1.punkts	Neatbalstām likumprojekta 48.panta 1.punkta formulējumu. 48.pants- Dome ir tiesīga izdot saistošos noteikumus, paredzot administratīvo atbildību par to pārkāpšanu, ja tas nav paredzēts likumos, šādos jautājumos: “1) par <u>publiskā lietošanā nodotu pašvaldības teritoriju</u> (parku, skvēru,

bērnu rotaļu laukumu, stadionu, peldvietu u.c.) izmantošanu, kā arī par sabiedrisko kārtību publiskā lietošanā nodotās pašvaldības un valsts teritorijās.”

Praksē to varēs interpretēt tādējādi, ka, piemēram, uz lielu Rīgas daļu, kur ir publiskā lietošanā nodota privātā teritorija (gandrīz viss Purvciems, daļa Juglas u.t.t., pat Līvu laukumā Vecrīgā daļa teritorijas, kur pirms kara bija celtnes, ir privāta teritorija nodota publiskā lietošanā) nekādi noteikumi nebūs attiecināmi – ne par ugunsgrāvu kurināšanu, ne ubagošanu, ne bezpajumtnieku nakšņošanu kāpņu telpās, ne automašīnu mazgāšanu, tehnisko apkopi (eļļas maiņu), ne par bezpajumtnieku vai bērnu atrašanos graustos vai nepabeigtās būvēs (bieži notiek ugunsnelaimes vai cieš bērni) nebūs sodāmas darbības un policijai nebūs tiesiska pamata šīs personas kaut vai nogādāt patversmē.

Vārdi “publiskā lietošanā nodotās pašvaldības un valsts teritorijās” un “publiskā lietošanā nodotu pašvaldības teritoriju” jāaizvieto ar “publisko vietu.....izmantošanu” un “par sabiedrisko kārtību publiskās vietās” – termins, kāds noteikts likuma “Administratīvo sodu likums par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas jomā” 2.panta otrajā daļā – “Šā likuma izpratnē publiska vieta ir jebkura vieta, kura neatkarīgi no tās faktiskās izmantošanas vai īpašuma formas kalpo sabiedrības kopīgo vajadzību un interešu nodrošināšanai un kura par maksu vai bez maksas ir pieejama ikvienai fiziskajai personai, kas nav attiecīgās vietas īpašnieks, valdītājs, turētājs, algots darbinieks vai cita persona, kuras atrašanās attiecīgajā vietā ir saistīta ar darba pienākumu izpildi.”

		Pašvaldības ir visai dažādas ģeogrāfiskā sociālā un infrastruktūras ziņā un ir jābūt iespējai noteikt atsevišķus sabiedrisko kārtību un drošību apdraudējumu risku mazinošus ierobežojumus, kādi varētu nebūt citā pašvaldībā.
56.	Likumprojekta 48.panta 1. un 3.punkts noteic, ka dome ir tiesīga izdot saistošos noteikumus, paredzot administratīvo atbildību par to pārkāpšanu, ja tas nav paredzēts likumos, šādos jautājumos: “1) par publiskā lietošanā nodotu pašvaldības teritoriju (parku, skvēru, bērnu rotaļu laukumu, stadionu, peldvietu u.c.) izmantošanu; 2) par publiskā lietošanā esošu nedzīvojamo ēku un to teritoriju uzturēšanu;”	Likumprojektā tiek paredzēts būtiski ierobežot tās jomas, par kurām līdz šim pašvaldības varēja izdot saistošos noteikumus, paredzot administratīvo atbildību. Ņemot vērā minēto, nav saprotams, kā tādējādi tiks risināts jautājums pašvaldībām kontrolēt tādu saistošo noteikumu izpildi, kurus izdot tām ir tiesības saskaņā ar likumos un Ministru kabineta noteikumos doto deleģējumu, piemēram, šādās jomās: 1) Ministru kabineta 19.08.2014. noteikumu Nr.500 “Vispārīgie būvnoteikumi” 158.2.apakšpunktā ir dots deleģējums pašvaldībām saistošajos noteikumos par namu un to teritoriju un būvju uzturēšanu noteikt prasības būves fasādes un citu ārējo konstrukciju tehniskajam stāvoklim vai ārējam izskatam, lai tas atbilstu pilsētvides ainavas vai ainaviski vērtīgās teritorijas prasībām (būve ir vidi degradējoša vai bojā ainavu); 2) Ministru kabineta 28.09.2010. noteikumu Nr.906 “Dzīvojamās mājas sanitārās apkopes noteikumi” 4.punktā ir dots deleģējums pašvaldībām saistošajos noteikumos noteikt kārtību, kādā veicami daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas teritorijas sakopšanas darbi; 3) Brīvas pakalpojumu sniegšanas likuma 14.panta (21) daļa dod deleģējumu pašvaldībām noteikt regulējumu attiecībā uz kārtību, kādā izsniedzama atļauja konkrēta

		pakalpojuma sniegšanai publiskās vietās, var noteikt arī vietējā pašvaldība un dod tiesības pašvaldības domei izdot saistošos noteikumus, kas reglamentē konkrēta pakalpojuma sniegšanas kārtību publiskās vietās; 4) Ministru kabineta 02.06.2015. noteikumu Nr.279 "Ceļu satiksmes noteikumi" 212.punkts dod deleģējumu pašvaldībām tiesības noteikt speciāli pasažieru pārvadāšanai vai reklāmas nolūkiem izgatavotiem velosipēdiem, kuru platums pārsniedz 1 m un kuri paredzēti komercpakalpojumu sniegšanai, izmantošanas nosacījumus un kustības maršrutu, izvērtējot tā sabiedriskās nepieciešamības un drošības kritērijus; 5) Ceļu satiksmes likuma 9.panta trešā daļa nosaka deleģējumu pašvaldībām noteikt specializēto tūristu transportlīdzekļu izmantošanas nosacījumus, transportlīdzekļa tipu un kustības maršrutu, izvērtējot tā sabiedriskās nepieciešamības un drošības kritērijus; 6) Saistošie noteikumi par pašvaldības simboliku, kas izdoti pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 21.panta pirmās daļas 7.punktu, 43.panta trešo daļu, Ģerboņu likuma 8.panta (21) daļu; 7) saistošie noteikumi par kapsētu darbību, kuriem viens no izdošanas pamatiem līdz šim bija likuma "Par pašvaldībām" 43.panta trešā daļa. Nemot vērā iepriekš minēto, aicinām: 1) 48.panta 2.punktu saglabāt esošā likuma redakcijā, t.i. izsakot to: "2)
--	--	--

		par namu un to teritoriju un būvju uzturēšanu”; 2) papildināt 48.pantu ar šādu punktu: “6) par citiem likumos un Ministru kabineta noteikumos paredzētajiem jautājumiem.”
57.	48.pants un anotācija.	Nevaram pievienoties anotācijā teiktajam “...Līdz ar to ar likumu sabiedriskā kārtība ir noteikta” un “...Tā kā personas uzvedībai pēc būtības ir vispārīgs raksturs – šādi sabiedriskās kārtības jautājumi ir nozares likuma regulējuma jautājums. Savukārt publiskā lietošanā nodotu teritoriju izmantošanas noteikumu mērķis ir noteikt kārtību, kādā tās ir lietojamas. Tādējādi katra pašvaldība, atbildot par savām publiskajām teritorijām, ir tiesīga noteikt to izmantošanas noteikumus, izņemot vispārīgus uzvedības noteikumus.” Nav skaidrs ietvars, kas domāts ar “lietošanas noteikumi” un kā par nepareizu lietošanu var paredzēt administratīvo atbildību. Nevaram pievienoties, ka Administratīvo sodu likums par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā aptver visu sabiedriskās kārtības jomu. LPS regulāri piedalījās šā likumprojekta apspriešanā visos tā posmos un faktiski tas bija likumprojekts, kurā tika ietvertas visas tās atlikušās normas, kam līdz ar Administratīvās atbildības likumam sekojošajiem nozaru likumiem netika atrasta vieta šajos nozaru likumos. Izņēmums ir valodas normas, kuru ietveršanai šajā likumā un nevis Valsts valodas likumā, bija cits pamatojums. Likuma izstrādē vadījās pēc esošās Pašvaldību likuma koncepcijas un mūsdiāprāt līdz ar to šajā likumā nav viss tas ietvars, kas var būt nepieciešams katrai konkrētai pašvaldībai attiecīgajā jomā.

		Pašvaldības tiesības izdot saistošos noteikumus par sabiedrisko kārtību ir saglabājamās.
58.	49.pants. Saistošo noteikumu pirmspārbaude	Lūdzam likumprojekta 49. pantā izdarīt šādus grozījumus: 1) šā panta piektā daļa nebūtu piemērojama attiecībā uz saistošo noteikumu projektu, ar kuru tiek apstiprināts pašvaldības nolikums, jo saistošajos noteikumos noteikti pašvaldības darbības organizatoriskie procesi. 2) sestā daļa būtu jāpapildina arī ar saistošajiem noteikumiem sociālajā jomā. Ievērojot, ka sociālā atbalsta joma pašvaldībā ir tiešā veidā atkarīga no ekonomiskās situācijas, sabiedrības viedokļa noskaidrošana par saistošo noteikumu projektu šajā sfērā, tāpat kā bērnu tiesību aizsardzības jautājumos nebūs konstruktīva. Vienlaikus, analogiski ar 56. panta piektajā daļā² noteiktajiem gadījumiem, kādos nerīko publisko apspriešanu, nav atbalstāma sabiedrības viedokļa noskaidrošana par saistošo noteikumu projektu jautājumos par kuriem izdodams administratīvais akts. Aicinām izteikt 49.panta sestās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā: “(6) Šā panta piektajā daļā noteikto kārtību nepiemēro šā panta trešajā daļā minētajiem saistošo noteikumu projektiem, un saistošo noteikumu projektiem sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības un bērnu tiesību aizsardzības jomās, kā arī 52. pantā minētajiem saistošo noteikumu projektiem.” Lūdzam precizēt 49.panta sestajā daļā norādīto atsauci uz pareizo likumprojekta

² (5) Publisko apspriešanu nerīko par pašvaldības budžetu, pašvaldības pakalpojumu maksu, nodokļu vai nodevu likmēm, pašvaldības amatpersonu iecelšanu amatā un atbrīvošanu no tā, kā arī par jautājumiem, par kuriem izdodams administratīvais akts vai kas ir citu institūciju kompetencē.

		pantu (27.panta trešā daļa regulē kārtību, kādā publicē paziņojumu par domes kārtējās sēdes darba kārtību) Vienlaikus aicinām svītrot panta ceturto daļu. Domes lēmuma projekta sagatavošanas, iesniegšanas, reģistrēšanas, kā arī izskatīšanas kārtību pašvaldības institūcijās, nosaka pašvaldības nolikumā.
59.	49. pants. Saistošo noteikumu izstrāde	Sabiedrības viedokļa noskaidrošanai nebūtu nododami saistošo noteikumu projekti, kur normatīvajos aktos ir jau noteikts saistošo noteikumu saturs. Pašvaldības ieskatā nebūtu lietderīgi nodot sabiedrības viedokļa noskaidrošanai arī saistošo noteikumu projektu, kas skar sociālo drošību, kā arī dažādu atvieglojumu piešķiršanu. Līdz ar to nepieciešams precizēt 49.pantu, sašaurinot sabiedrības viedokļa noskaidrošanai publicējamo saistošo noteikumu projektu jomas.
60.	50.pants. Saistošo noteikumu spēkā stāšanās	Tiesiskās noteiktības nodrošināšanai, aicinām saglabāt pašreiz likumā "Par pašvaldībām" noteikto pašvaldības saistošo noteikumu spēkā stāšanās kārtību, kur VARAM īsteno saistošo noteikumu uzraudzību, sniedzot atzinumu. Papildus skatīt komentāru pie likumprojekta 70. un 71. panta.
61.	50. pants. Saistošo noteikumu spēkā stāšanās (2) Pašvaldība saistošos noteikumus un to paskaidrojuma rakstu triju darba dienu laikā pēc to parakstīšanas nosūta publicēšanai oficiālajā izdevumā "Latvijas	Ņemot vērā, ka pašvaldības budžets ir liela apjoma dokuments, tā publicēšana no pašvaldībām prasītu papildu finanšu līdzekļus. Priekšlikums – noteikt, ka saistošo noteikumu publicēšana oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" ir bez maksas.

	Vēstnesis”, un saistošie noteikumi stājas spēkā nākamajā dienā pēc to publicēšanas, ja tajos nav noteikts vēlāks spēkā stāšanās laiks un ja likums neparedz citu spēkā stāšanās kārtību.	
62.	Par saistošo noteikumu apstiprināšanu (50.pants).	Joprojām daļā jautājumu saglabājas ministrijas ieviešanas vietējās likumdošanas funkcijā, kas nosaka pašvaldības saistošo noteikumu spēkā stāšanos tikai pēc saskaņošanas ar ministriju. Šāda pieredze nav Eiropas Savienībā. Priekšlikums: “Ja pašvaldības pieņem nelikumīgus saistošos noteikumus, tie apstrīdami tiesas ceļā.” Tāda ir demokrātiskas prakses izpratne.
63.	51.pants.	Aicinām 51. panta otro daļu izteikt sekojošā redakcijā: “(2) Saistošie noteikumi par pašvaldības budžetu stājas spēkā nākamajā dienā pēc to parakstīšanas, ja tajos nav noteikts vēlāks spēkā stāšanās laiks. Saistošos noteikumus publicē pašvaldības mājaslapā internetā.”
64.	Likumprojekta 52.panta pirmā daļa noteic, ka pašvaldības nolikums ir saistošie noteikumi, kas nosaka pašvaldības institucionālo sistēmu un pašvaldības darba organizāciju, tajā skaitā: [..]	Nemot vērā, ka Likumprojekta anotācijā ir minēts, ka konkrētu kārtību, kādā organizējama publiskā apspriešana, nosaka katras pašvaldības nolikumā, minētās tiesību normas redakciju nepieciešams papildināt ar punktu par publisko apspriešanu, jo tā ir būtiska atklātas un modernas pārvaldes sastāvdaļa. Priekšlikums Likumprojekta 52.panta pirmo daļu papildināt ar atsevišķu punktu šādā redakcijā: “publiskās apspriešanas procedūras norises kārtību.”
65.	52.pants	52.panta pirmās daļas 7.punktā nav saskatāma nepieciešamība šādas kārtības

		paredzēšanai. Norādīto dokumentu publisko pieejamību regulē likumprojekta 38.panta sestā daļa³. Aicinām izslēgt panta pirmās daļas 12. punktu, sabiedrības iesaisti pašvaldības darbā jau regulē šī likumprojekta VI nodaļa “Sabiedrības iesaiste pašvaldības darbā”.
66.	Likumprojekta VI nodaļa. Sabiedrības informēšana un iesaiste pašvaldības darbā.	No Likumprojekta un tā anotācijā sniegtajiem skaidrojumiem izriet, ka šajā nodaļā iekļautie sabiedrības iesaistes pasākumi ir vērsti uz sabiedrības iesaistīšanu jautājumos, ka saistīti ar teritorijas attīstību un sabiedrības interesēm kopumā (piemēram, skaidrojums anotācijā par kolektīvā iesnieguma būtību, Likumprojekta 53.panta trešā daļa), atsevišķus regulējumus pielīdzinot Ministru kabineta 2009.gada 25.augusta noteikumos Nr.970 “Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā” noteiktajam (turpmāk - Noteikumi Nr.970). Noteikumu Nr.970 noteiktā kārtība nav attiecināma uz tiem attīstības plānošanas procesiem, kuru sabiedrības līdzdalība tiek regulēta ar citu ārējo normatīvo aktu, piemēram, teritorijas attīstības plānošanas jomā. Likumprojektā noteiktais regulējuma mērķis un saturs daļēji sakrīt ar Noteikumiem Nr.970, līdz ar to, nav skaidri nodalāmi gadījumi, kuros

³ (6) Domes lēmumi, domes sēdes protokols, kā arī domes sēdes audiovizuāls ieraksts ir publiski pieejams, ievērojot likumā noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus. Domes lēmumus un domes sēdes protokolu publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē ne vēlāk kā trešajā darba dienā pēc to parakstīšanas. Domes sēdes audiovizuālu ierakstu ievieto pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē piecu darba dienu laikā pēc domes sēdes

		būs piemērojami Noteikumi Nr.970 un kuros – Likumprojekts. Nemot vērā minēto Likumprojekta VI nodaļa ir pārskatāma un precizējama, lai neveidojas tiesību normu dublēšanās un skaidri regulētu jautājumus un jomas, kādā kārtībā un kā notiek sabiedrības informēšana un iesaiste pašvaldības darbā.
67.	54.pants	Rosinām 54.panta pirmajā daļā vārdus “pašvaldības izdotajiem tiesību aktiem” aizstāt ar vārdiem “pašvaldības izdotajiem lēmumiem”, jo Likumprojektā lietotais termins “tiesību akti” aptver pārāk plaša spektra pašvaldības dokumentus, t.sk., arī pašvaldības dažādus iekšējos noteikumus. Nepiekrītam likumprojekta anotācijā norādītajam, ka vienots informatīvo izdevumu veidols būtiski atvieglotu informācijas pieejamību un vienotu uztveramību gan personām, gan institūcijām. Kādā veidā vienots veidols atvieglotu informācijas pieejamību? Turklāt, tieši pretēji, vienota veidola paredzēšana būtiski graus katras pašvaldības laika gaitā izveidojušos unikalitāti, identitāti un piederību. Turklāt, ievērojot, ka informatīvie izdevumi primāri ir paredzēti tās iedzīvotāju informēšanai, vienota veidolu paredzēšana radītu neskaidrības par informatīvā izdevuma izdevēju. Priekšlikums 54. panta trešo daļu svītrot vai arī izteikt to šādā redakcijā: “(3) informatīvā izdevuma noformējumu un izskatu nosaka katra pašvaldība, saglabājot pašvaldības identitāti un veicinot sabiedrības lokālpiederību.”
68.	54.panta ierobežojums (2)	Nav ne ar ko pamatots un ir pretrunā ar sabiedrības informēšanas prasību.

	Informatīvo izdevumu izdod ne biežāk kā vienu reizi mēnesī	
69.	55.pants	Nav skaidrs iedzīvotāju konsultatīvās padomes izveides process (piem., kā un kas izvēlēsies kandidātus). Būtu jānosaka, kurus pašvaldības kompetences jautājumus drīkst skatīt iedzīvotāju konsultatīvā padome. Aicinām papildināt, ka šie jautājumi atrunājami pašvaldības nolikumā.
70.	55.panta ceturtais daļa	Darba grupas tiek veidotas konkrētu uzdevumu veikšanai, bieži viena arī steidzamu, ārkārtas jautājumu vai situāciju risināšanai, lai nodrošinātu operatīvu un efektīvu pašvaldības darbību un mazinātu administratīvo slogu, šā panta ceturtajā daļā noteiktajam darba grupu norises laiku un kārtības publicēšanas ienākums ir nesamērīgs un apgrūtinās steidzamu jautājumu operatīvu atrisināšanu. Nav skaidrs mērķis šādas informācijas publicēšanas pienākuma noteikšanai, darba grupu sēdes nav atklātas. Aicinām svītrot panta ceturto daļu.
71.	56. pants	Lūdzam likumprojekta 56. pantā izdarīt šādus grozījumus: 1) panta otrajā daļā precizēt iedzīvotāju skaitu attiecīgas publiskas apspriešanas iniciatīvas izrādīšanai. Šobrīd no panta otrās daļas izriet pašvaldības imperatīvs pienākums rīkot publisko aprišanu, ja šādu iniciatīvu izrāda iedzīvotāji. 2) panta piektajā daļā papildus skaidrot vārdus “vai kas ir citu institūciju kompetencē.”.

		3) aicinām noteikt konkrētus kritērijus, kad publiskā apspriešana ir rīkojama pamatojoties uz iedzīvotāju iesniegumu. To ir nepieciešams precizēt, jo nav viennozīmīgi saprotams, vai ierosinājumu publiskās apspriešanas rīkošanai var iesniegt tikai kā kolektīvo iesniegumu (likumprojekta 58. pants) vai publiskās apspriešanas ierosināšanai nav noteikts iesniedzēju skaits. Trešā daļa satur nepamatoti sašaurinošu atsauci uz MK noteikumiem par sabiedrības līdzdalību pašvaldības attīstības plānošanas procesā, jo publiskās apspriešanas jautājumu loks var būt daudz plašāks
72.	57.pants	Lūdzam likumprojekta 57. pantā izdarīt šādus grozījumus: 1) minētās tiesību normas redakcija būtu precizējama attiecībā uz norādi par informācijas publisko pieejamību klātienē. Priekšlikums publiskās apspriešanas klātienē pasākumus un iepazīšanos ar publiskajai apspriešanai nodotajiem materiāliem izdrukas formā aizstāt ar attālinātiem un tiešsaistes sabiedrības līdzdalības pasākumiem, vismaz iespējamu ārkārtējo situāciju laikā, lai nodrošinātu plānošanas procesu nepārtrauktību. Pieredze šī gada ārkārtējās situācijas laikā liecina, ka attālinātu risinājumu pielietošana ir nodrošinājusi iespēju nepārtraukti turpināt valsts pārvaldes, mācību procesa un pat daļēji veselības aprūpes procesus, turpretī, teritorijas plānošanas publiskās apspriešana tika pilnībā apturēta, tādējādi kavējot procedūru kopumā. Attiecīgās izmaiņas būtu nepieciešamas ne tikai šajā likumprojektā paredzētajā sabiedrības informēšanas kārtībā, bet arī attiecībā uz teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādes procedūru;

		2) svītrot vārdus no ceturtās daļas “mutvārdos vai” un papildināt ar nosacījumu, ka norādāma pilnvarotā persona, ja viedokli izteikuši vairāk kā divi publiskās apspriešanas dalībnieki; 3) attiecībā uz septīto daļu - minētā tiesību norma šādā redakcijā nav atbalstāma, jo nav saprotams, kādēļ nepieciešama šāda procedūru vilcināšana.
73.	Likumprojekta 57.panta trešā daļa noteic, ka dome nosaka kārtību, kādā tiek nodrošināta šā panta pirmajā un otrajā daļā minētās informācijas publiska pieejamība klātienē centrālās pārvaldes ēkā, pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē, ievērojot Ministru kabineta noteiktās prasības informācijas ievietošanai internetā, un citās pašvaldības noteiktās vietās.	Minētās tiesību normas redakcija būtu precizējama attiecībā uz norādi par informācijas publisko pieejamību klātienē. Priekšlikums publiskās apspriešanas klātienē pasākumus un iepazīšanos ar publiskajai apspriešanai nodotajiem materiāliem izdrukas formā aizstāt ar attālinātiem un tiešsaistes sabiedrības līdzdalības pasākumiem, vismaz iespējamu ārkārtējo situāciju laikā, lai nodrošinātu plānošanas procesu nepārtrauktību. Pieredze šī gada ārkārtējās situācijas laikā liecina, ka attālinātu risinājumu pielietošana ir nodrošinājusi iespēju nepārtraukti turpināt valsts pārvaldes, mācību procesa un pat daļēji veselības aprūpes procesus, turpretī, teritorijas plānošanas publiskās apspriešana tika pilnībā apturēta, tādējādi kavējot procedūru kopumā. Attiecīgās izmaiņas būtu nepieciešamas ne tikai šajā likumprojektā paredzētajā sabiedrības informēšanas kārtībā, bet arī attiecībā uz teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādes procedūru.
74.	Likumprojekta 57.panta septītā daļa noteic, ka atkārtotu publisko apspriešanu par publiskajā apspriešanā nodotu dokumentu var rīkot ne ātrāk kā gadu pēc publiskās apspriešanas	Minētā tiesību norma šādā redakcijā nav atbalstāma, jo nav saprotams, kādēļ nepieciešama šāda procedūru vilcināšana.

	kopsavilkuma apstiprināšanas.	
75.	58. pants	Pantu nepieciešams papildināt ar kolektīvā iesnieguma definīciju, lai būtu skaidrs šāda iesnieguma veida atšķirība no iesniegumiem, kuru virzību nosaka Iesniegumu likums.
76.	Neskaidra ir arī 59.p.1d., Ja nepieciešams, pašvaldība nodod to pārbaudei Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei, lai pārliecinātos par parakstītāju atbilstību šajā likumā noteiktajām prasībām.	Neskaidrs, kāpēc jāapgrūtina PMLP, pašvaldība to var pārbaudīt pati, ja vien netiek plānots pašvaldībām atņemt tiesības uz PMLP datu bāzi.
77.	59.pants	Nepieciešams papildus skaidrojums par šo ieceri - būtu nepieciešams noteikt, par kādiem jautājumiem iedzīvotāji drīkst iesniegt kolektīvos iesniegumus.
78.	60. un tālākie panti par iedzīvotāju valdi	ir mākslīga, kaut kur noskatīta un vēsturiskās tradīcijas un mentalitāti ignorējoša “demokrātijas spēlēšana” un padara bezjēdzīgu pašvaldības būtību. Kas tad pārstāvēs vēlēšanu - deputāti vai valde? Mākslīgs veidojums, nav pat zināms, vai un kā funkcionēs praksē.
79.	60. un tālākie panti par iedzīvotāju valdēm	jāparedz, ka tās dome var veidot, <u>neparedzot obligātu pienākumu domei tās veidot.</u> Iedzīvotāju valdes un konsultatīvās padomes gandrīz identiskas institūcijas. Par dalību iedzīvotāju valdē tās locekļi nevar saņemt atlīdzību, bet konsultatīvajā padomē – var saņemt, uzskatām, ka abām institūcijām vajadzētu saņemt atlīdzību. Konsultatīvās padomes sastāvā nevajadzētu iekļaut deputātus.
80.	60. un tālākie panti par iedzīvotāju valdēm	Tas būs liels brīnums, ja šis orgāns tiešām strādās, pirmkārt, izveides procesā pamatā ir kopēts savulaik vēlēšanu apvienību vēlēšanu process ar visu izvirzīšanu, parakstu vākšanu utt., savukārt darbībā – atkal domes darba process ar

		protokolēšanu u.tml. turklāt šis viss vēl bez maksas – pat par sēdi nemaksājot! Savukārt no otras puses atkal – novada centrā un valstspilsētā valdi neveido – saprotu, ka sākotnējais mērķis bija neaizmirst nomales, bet ja skatāmies atkal uz cēlo mērķi – dot iedzīvotājiem tiesības visur iesaistīties – ar ko sliktāki ir centru un valstspilsētu iedzīvotāji?
81.	60. un tālākie panti	Likumā vajadzētu paredzēt, kas notiek, ja iedzīvotāju valdes iesniegtais lēmumprojekts netiek apstiprināts. Ja nav pretspara sistēmas domes lēmumiem, tad valdēm faktiski nav nozīmes.
82.	60. un turpmākie panti par iedzīvotāju valdi	Par valžu ievēlēšanas principu – demokrātiskāk būtu, ja valdi ievēlē iedzīvotāji, ne dome. 61.panta pirmajā daļā par personu, kura nav tiesīga būt par valdes locekli, jānorāda arī pašvaldības, kuras teritoriālā iedalījuma vienības valde tiek veidota, deputāts. Pretējā gadījumā, domei izskatot valdes lēmumus, vai ievēlot valdi, iespējams interešu konflikts.
83.	64. -67.pants	Informatīvā ziņojuma bija norādīts, ka nepieciešams veidot pašvaldību līdzdalības budžetu. Vienlaikus norādīts, ka Valsts reģionālās attīstības aģentūra sadarbībā ar plānošanas reģioniem izveidotu elektronisko platformu līdzdalības budžeta ieviešanai, un plānošanas reģioni nodrošinātu līdzdalības budžeta ieviešanas uzraudzību. Attiecīgajā sadaļā nav norādīts, kādam VARAM ieskatā vajadzētu būt līdzdalības budžeta apjomam, izlietojuma principiem, jomām,

		kurās līdzdalības budžets būtu izlietojams.
84.	64.- 67.pants	par līdzdalības budžeta projektu ideju iesniegšanu - projektiem būtu jābūt uz visas sabiedrības interesēm mērķētiem un gadījumā, ja šādu projektu nav, tad visi naudas līdzekļi tiek novirzīti atbilstoši attīstības programmas investīciju plānam.
85.	64.- 67.pants	nepiekrīt, ka līdzdalības budžets ir obligāts, tai jābūt brīvprātīgai funkcijai.
86.	65. panta 4. daļa	pārdomājams jautājums vai mērķis attaisno līdzekļus, kādus resursus prasīs šāda veida noteikumu balsošanai administrēšana?
87.	Likumprojekta 68.pants noteic, ka pašvaldība likumā noteiktā kārtībā ir tiesīga rīkot pašvaldības referendumu.	Pašvaldības referendums ir ļoti būtiska pārvaldes līdzdalības forma. Ievērojot gauso Saeimas darbu pie attiecīgā likumprojekta, regulējumu par pašvaldības referendumiem būtu nepieciešams iekļaut Likumprojektā.
88.	68. pants. Pašvaldība likumā noteiktā kārtībā ir tiesīga rīkot pašvaldības referendumu.	Priekšlikums: Papildināt pantu ar 2.daļu, kas nosaka pašvaldību referendumu nozīmi, vai tie ir lemjoši, vai konsultatīvi.
89.	69.panta otrā un trešā daļa, anotācija.	Pašvaldības darbības funkcionālā pārraudzība. Anotācijā ir konstatācija, ka saskaņā ar likumprojektu (arī likuma “Par pašvaldībām” 5.panta piektā daļa) valsts tiešās pārvaldes iestādēm un amatpersonām var būt likumos paredzētajos gadījumos un noteiktajā kārtībā piešķirta kompetence pašvaldības darbības likumības pārraudzībā. Anotācijā nav nekāda pamatojuma par to, kas ir mainījies likumdošanā, lai būtu pamats noteikt iepriekšminēto. Šajā gadījumā atsauce anotācijā uz spēkā esošā likuma “”Par pašvaldībām” 5.pantu nav korekta, jo tur ir vispārīgs formulējums, kas noteikti ne tuvu nenozīmē to ietvaru, ko šobrīd plāno paredzēt, piemēram,

		Labklājības ministrija attiecībā uz centrālo iestādi bāriņtiesām. Nemot vērā Informatīvajā ziņojumā “Par bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidi” un likumprojektā “Grozījumi Bāriņtiesu likumā” no Labklājības ministrijas ietverto secināms, ka regulējums likumprojektā visdrīzāk ir tapis, lai tuvākajā laikā rastu tiesisku instrumentu kā ievērojami paplašināt centrālās iestādes (VBTAI) pilnvaras attiecībā uz bāriņtiesām. Tomēr vēršam uzmanību, ka tam nav pamatojuma. Vairākās notikušās diskusijās, tai skaitā Saeimas Juridiskās komisijas sēdē, pēdējo gadu laikā ir izskanējis, ka pie esošā normatīvā regulējuma attiecībā par autonomajām funkcijām nav pamata noteikt funkcionālo pārraudzību. Tāds pamats ir tikai par valsts deleģētajām funkcijām (atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likumam un tml.). Arī saskaņošanas sanāksmē par Informatīvo ziņojumu “Par bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidi” izskanējušais par Iepirkumu uzraudzības biroju kā precedentu nav juridiski korekts, jo atbilstoši Iepirkumu uzraudzības biroja nolikumam, biroja darbības mērķis ir valsts pārvaldes funkciju īstenošana iepirkuma procedūru uzraudzībā (uzsveram-valsts pārvaldes.) Aicinām pārskatīt 69.panta otro daļu un svītrot 69.panta trešo daļu, kas vēl nosaka plašu pilnvarojumu regulējumam citos normatīvajos aktos.
90.	70. un tālākie panti	ir nopietni pārskatāmi, jo kopumā tie pašvaldības autonomiju nolīdzina līdz ar zemi un padara to par VARAM iestādi.
91.	70. pants. Saistošo noteikumu tiesiskuma kontrole	Likumprojektā ietverams, ka VARAM veic visu saistošo noteikumus saskaņošanu pirms to publicēšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”, nevis tikai gadījumā, kad saņemtas sūdzības.

		Nemot vērā valsts pārvaldes vienotības principu, valstij ir jā rūpējas, lai tā rīkotos tiesiski un sapratīgi. Turklāt valsts kā sākotnējā publisko tiesību juridiskā persona vienmēr paliek arī (vismaz sekundāri) materiāli atbildīga par atvasinātās publisko tiesību juridiskas personas trešajai personai nodarīto zaudējumu.[...] valstij ir jānodrošina pienācīga un efektīva atvasināto publisko tiesību juridisko personu uzraudzība. Tas izriet no Satversmes 1. un 58.panta. Valdībai kā Satversmē noteiktajam izpildvaras orgānam ir jānodrošina, ka visa (gan tiešā, gan pastarpinātā pārvalde) bez izņēmuma darbojas tiesiski un lietderīgi.⁴ Lai nodrošinātu saistošo noteikumu tiesiskumu, valsts nevar atteikties no šāda veida pārraudzības. Turklāt VARAM nepamatoti ir norādījis, ka pēc administratīvi teritoriālās reformas saistošo noteikumu obligāta pirmspārbaude būs kļuvusi par nevajadzīgu administratīvu slogu. Šāds apgalvojums nav pamatots ar faktiem. Pēc administratīvi teritoriālās reformas administratīvais slogs VARAM tiks samazināts, jo samazināsies vietējo pašvaldību skaits. Līdz ar to saistošo noteikumu saskaņošana ir atstājama VARAM kompetencē un saglabājama arī jaunajā tiesiskajā regulējumā. Liepājas pilsētas pašvaldība papildus norāda, ka arī organizācija "PROVIDUS" ir aicinājis jaunajā regulējumā saglabāt
--	--	--

⁴ Skatīt E.Levits. Valsts un pārvaldes juridiskā struktūra un pamatjēdzieni.13.lpp., <http://providus.lv/article/valsts-un-valsts-parvaldes-juridiska-struktura-un-pamatjedzieni>

		principu, ka pašvaldības pieņemtos saistošos noteikumus nosūta VARAM.
92.	Likumprojekta 70.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka: “(1) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai ir tiesības izvērtēt jebkuru saistošo noteikumu tiesiskumu, izņemot saistošos noteikumus par pašvaldības budžetu un saistošos noteikumus, ar kuriem tiek apstiprināts vietējās pašvaldības teritorijas plānojums, nosūtot pašvaldībai attiecīgu atzinumu, ja ministrija nav sniegusi atzinumu par saistošajiem noteikumiem šā likuma 50.pantā noteiktajā kārtībā. (2) Nozares ministrija, savas kompetences ietvaros konstatējot pašvaldības saistošo noteikumu vai to daļas pretiesiskumu, par to rakstveidā informē pašvaldību un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, nosūtot attiecīgi argumentētu atzinumu.”	1) Likumprojekta 70.panta pirmā daļa šādā redakcijā nav atbalstāma, jo tā ir pretrunā ar Teritorijas attīstības plānošanas likuma 26. un 27.pantu, kuros ir noteikta vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma un lokālplānojuma darbības apturēšana pēc ministra iniciatīvas un vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma un lokālplānojuma pārsūdzēšanas kārtība. 2) Lai novērstu situāciju, ka ilglaicīgi turpinās spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem neatbilstošu saistošo noteikumu vai lēmumu darbība, radot arī finansiālo zaudējumu risku, nepieciešams projektā paredzēt termiņu, kādā ministrijai ir pienākums izvērtēt spēkā esošus saistošos noteikumus vai pieņemtos pārvaldes lēmumus. Priekšlikums šo termiņu noteikt ne garāku par sešiem mēnešiem.

93.	Likumprojekta 72.panta pirmā daļa noteic, ja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija konstatē domes pieņemta lēmuma prettiesiskumu, tad pēc vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra ierosinājuma domei ir pienākums pārvaldes lēmumu atkārtoti izskatīt tuvākajā domes sēdē un lemt par pārvaldes lēmuma atcelšanu vai grozīšanu pilnībā vai daļā, vai atstāt to negrozītu, domes lēmumā norādot šādas rīcības pamatojumu.	Skatīt iebildumu Nr.39.
94.	Likumprojekta 71.panta otrā daļa noteic, ka domes priekšsēdētājs divu nedēļu laikā pēc vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojuma saņemšanas sasauc domes ārkārtas sēdi, kurā jāizskata jautājums par saistošo noteikumu vai to atsevišķu normu atcelšanu. Domes ārkārtas sēdes norises vietu un laiku domes priekšsēdētājs laikus paziņo vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram.	Minētās tiesību normas redakcijā nepieciešams precizēt terminu “laikus”. Priekšlikums Likumprojekta 71.panta otrajā daļā svītrot vārdu “laikus”, bet papildināt panta trešās daļas pēdējo teikumu aiz vārda “ministram” ar vārdiem “nosūtot elektronisku paziņojumu uz ministrijas oficiālo elektronisko adresi, vienlaikus ar sēdes izsludināšanu.”

95.	74.pants	„74. Domes priekšsēdētāja atbrīvošana no amata (1) Ja domes priekšsēdētājs nepilda šā likuma 10. panta trešajā daļā noteiktos amata pienākumus, administratīvā apgabaltiesa pēc vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pieteikuma lemj par domes priekšsēdētāja atbrīvošanu no amata. Pirms pieteikuma iesniegšanas tiesā vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs domi aicina lemt par domes priekšsēdētāja atbrīvošanu no amata. (2) Administratīvā apgabaltiesa lietu izskata kā pirmās instances tiesa. Lietu izskata triju tiesnešu sastāvā. (3) Administratīvā apgabaltiesa lietu izskata 30 dienu laikā no pieteikuma saņemšanas dienas (4) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs norāda pieteikuma pamatojumu. Pierādīšanas pienākums ir administratīvā procesa dalībniekiem. (5) Domes deputātu, kurš šajā pantā noteiktajā kārtībā ir atbrīvots no domes priekšsēdētāja amata, nevar atkārtoti ievēlēt par šā sasaukuma domes priekšsēdētāju.”. Paskaidrojums: piedāvātais formulējums piedāvā precīzu domes priekšsēdētāja atbildības izvērtējuma mehānismu: 1) ministrs var vērtēt tikai domes priekšsēdētāja amata pienākumu izpildes pārkāpumus, jo citu pārkāpumu vērtējums piekrīt tiesību aizsardzības iestādēm (piem., interešu konflikta situācijas utt.);
-----	----------	--

		2) ministrs neizdod rīkojumu, bet <u>iesniedz pieteikumu administratīvajā apgabaltiesā</u>, kas administratīvā procesa kārtībā lemj par priekšsēdētāja atbrīvošanu no amata; 3) tas notiek <u>strikti noteiktos termiņos un vienā tiesas instancē</u>; 4) tiek novērsta iespēja, ka domes priekšsēdētāja politiskajai ietekmēšanai, jo <u>lēmumu pieņem neatkarīga tiesas iestāde</u>. Nav pieļaujams, ka politiski vēlētu amatpersonu vienpersoniski atlaiž cita politiski vēlēta amatpersonu.
96.	75.pants	1) Neatbalstām pirmās daļas 1. punkta redakciju, kas atšķirībā no šobrīd spēkā esošās likuma “Par pašvaldībām” 91. panta 1. punkta redakcijas, vairs neparedz pārkāpuma atkārtotības konstatēšanu, kas demokrātiski ievēlētas atlaišanas gadījumā objektīvs būtu papildus noteikums šāda lēmuma izvērtējumam. Turklāt pašvaldības domes atlaišana būtu pieļaujama tikai būtiskos likumu pārkāpumu vai pārkāpumu atkārtotības gadījumos, kas likumprojektā būtu jānosaka <i>expressis verbis</i>. Pašvaldības domes atlaišanas gadījumā notiek ļoti nopietna pašvaldības tiesību ierobežošana, tādēļ kā ikviena tiesību ierobežojuma gadījumā likumdevējam ir jāapsver izvēlēta līdzekļa piemērošanas samērība konkrētajā situācijā. No samērīguma principa izriet, ka ikvienam ierobežojumam, tai skaitā pašvaldības tiesību ierobežojumam, ir jābūt leģitīmam mērķim, lai ierobežojums būtu vajadzīgs, piemērots un samērīgs. Pārkāpuma atkārtotības neparedzēšana nav uzskatāma par samērīgu. Faktiski domes atlaišana var tikt ierosināta pat par nebūtiskiem

		pirmreizējiem pārkāpumiem, piemēram, atbildes nesniegšanu uz iesniegumu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā. Ja domes darbs kā tāds nav apmierinošs, izvēli atlaist domi izdara tās vēlētājs, ar attiecīgu balsojumu nākamajās pašvaldību vēlēšanās. 2) šā panta pirmās daļas 2. punktā ir nepieciešams papildus paskaidrojums, kas minētā pantā ir domāts ar regulējumu “vai pēc attiecīgo amatpersonu atlaišanas vai atkāpšanās.”
97.	76. pants.	Vēršam uzmanību, ka šādu ierobežojumu noteikšana atbilst likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” tiesiskā regulējuma priekšmetam. Tāpēc šajā Likumprojektā šis pants būtu svītrojams. Papildus tam ir jānorāda, ka katrs gadījums, kad deputāts vienlaicīgi atrodas izpildvaras vadības amatos, būtu vērtējams atsevišķi. Likums “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” paredz konkrētus ierobežojumus amatu savienošanai valsts amatpersonām. Pamatojoties uz likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 11. panta pirmo daļu, valsts amatpersonai ir aizliegts, pildot valsts amatpersonas pienākumus, sagatavot vai izdot administratīvos aktus, veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas, slēgt līgumus vai veikt citas darbības, kurās šī valsts amatpersona, tās radnieki vai darījumu partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti, savukārt, saskaņā ar minētā likuma 5. panta pirmo daļu, likuma izpildi kontrolē Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, kā arī citas valsts institūcijas un valsts amatpersonas atbilstoši šajā likumā un citos

		normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei. Izprotot šādu ierobežojumu mērķi - novērst iespējamo korupcijas un pašvaldības mantas nelietderīgas izmantošanas un izšķērdēšanas risku, tomēr, papildus ierobežojumu paredzēšana domes deputāta amata ieņemšanai nenodrošina, ka tiks ievērotas likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" normas, tikai uzliks papildus šķēršļus personām, kas velēsies kandidēt pašvaldību vēlēšanās. Ņemot vērā, ka par likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" normu pārkāpumu ir paredzēta atbildība, turklāt, saskaņā ar minētā likuma 30. panta pirmo daļu, valsts amatpersonai saskaņā ar šā panta noteikumiem ir pienākums atlīdzināt nodarītos zaudējumus, uzskatām, ka svarīgākais ir veicināt šo normu realizāciju dzīvē, prasot atbildību no valsts amatpersonām par tās pieņemtajiem lēmumiem, kas noteikti nākotnē varētu mazināt korupcijas risku, jo atbildīgās personas apzināsies, ka viņu darbībām un pieņemtajiem lēmumiem ir tiesiskas sekas. Likumprojekta 10. pantā ir noteikti jautājumi, kas ir domes kompetencē, savukārt, 20. panta pirmā daļa nosaka, pašvaldībai noteikto funkciju un uzdevumu izpildes nodrošināšana pašvaldības administrācija. Ņemot vērā, ka domes lēmums pieņem, ja par to nobalso vairāk nekā puse no klātesošajiem domes deputātiem, ja likumā nav paredzēts citādi, nepamatoti būtu apgalvot, ka personai, vienlaicīgi atrodoties deputāta un domes administrācijas struktūrvienības, iestādes vadītāja vai vadītāja vietnieka amatā, pastāv augsts korupcijas risks. Ņemot vērā iepriekš minēto, jau šobrīd ar likumu ir noteikts aizliegums deputātam, vienlaicīgi esot izpildvaras amatos, pieņemt sev labvēlīgus lēmumus, turklāt,
--	--	--

	amatu savienošanai, amatpersonai ir jāsaņem atbildīgās amatpersonas (institūcijas) atļauja. Papildus ierobežojumu noteikšana pašvaldību deputātu kandidātiem ir uzskatāma par nelietderīgu, jo pārlietu sašaurinātu potenciālo kandidātu loku. Ja tomēr pants tiks saglabāts Likumprojektā, tad aicinām izvērtēt iespēju svītrot šā panta otrās daļas 4. un 5.punktu, vai izteikt tos šādā redakcijā: “4) ieņemt attiecīgās pašvaldības iestādes vadītāja vai viņa vietnieka amatu, izņemot iestādē, kas realizē šā likuma 5.panta pirmās daļas 4., 5. 6. un 7.punktā5 noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas; 5) ieņemt valdes locekļa amatu attiecīgās pašvaldības kapitālsabiedrībā, kapitālsabiedrībā, kurā pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā ar citām pašvaldībām pārsniedz 50 procentus, un kapitālsabiedrībā, kurā vienas vai vairāku pašvaldības kapitālsabiedrību daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, izņemot kapitālsabiedrību, kas realizē no šā likuma 5.panta pirmās daļas 6.un 7.punktā noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas izrietošu pārvaldes uzdevumu.”; Vienlaikus ir iespējams arī saglabāt esošā likuma panta redakcija, kas ir noteikta
--	--

5 5. pants. Autonomās funkcijas

(1) Pašvaldībai ir šādas autonomās funkcijas:

4) gādāt par iedzīvotāju izglītību (tostarp nodrošināt iespēju iegūt obligāto izglītību un gādāt par vidējās izglītības, profesionālās ievirzes izglītības, interešu izglītības un pieaugušo izglītības pieejamību);

5) rūpēties par kultūras pieejamību, kultūras vērtību radīšanu un saglabāšanu (sniegt organizatorisku un finansiālu atbalstu kultūras institūcijām un citiem kultūras pasākumu rīkotājiem; piedalīties kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā);

6) gādāt par iedzīvotāju veselības saglabāšanu (īstenojot veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus; sniegt organizatorisku un finansiālu atbalstu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai);

7) veicināt sporta attīstību;

		panta otrās daļas 4. un 5.punktā. 2013. gadā tika veikti grozījumi likumā "Par pašvaldībām", izsakot 38. pantu jaunā (esošajā) redakcijā. Diskusiju rezultātā tika secināts, ka ir leģitīms mērķis iekļaut izņēmumus attiecībā uz iestāžu vadītājiem un viņu vietniekiem, kā arī attiecīgo pašvaldības kontrolēto kapitālsabiedrību valžu un padomes locekļiem. Turklāt vēršama uzmanība, ka Satversmes tiesa ar 2019. gada 17. decembra spriedumu lietā Nr.2019-03-01 ir atzinusi likuma "Par pašvaldībām" 38. panta otrās daļas 4. punktu par atbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 91.panta pirmajam teikumam.
98.	77.pants	Lai pašvaldības varētu ilgtermiņā organizēt autonomo funkciju izpildi, nepieciešams veidot ilgtermiņa (patstāvīgu) politiku pašvaldību budžetos novirzāmajai nodokļu daļai. Aicinām 77.pantu papildināt ar trešo daļu sekojošā redakcijā: “(3) Pašvaldību budžetos tiek novirzīta speciālajos likumos noteiktā dabas resursu nodokļa daļa un azartspēļu un izložu nodokļa daļa, visi nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi un tāda iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļa, lai pašvaldību budžetos ieskaitāmo nodokļu summa veidotu 19,6% no valsts kopbudžeta nodokļa ieņēmumiem.”
99.	Likumprojekta 78.panta pirmā daļa noteic, ka pašvaldības manta izmantojama pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai atbilstoši pašvaldības kompetencei, gan nododot to publiskā	Spēkā esošā likuma "Par pašvaldībām" 14.panta pirmajā daļā 1.punkts noteic, ka pildot savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības: 1) veidot pašvaldību iestādes, dibināt biedrības vai nodibinājumus, kapitālsabiedrības, kā arī ieguldīt savus līdzekļus kapitālsabiedrībās. Likumprojekta 78.panta ceturtā daļa nosaka, ka pašvaldībai ir tiesības iegūt un atsavināt kustamo un nekustamo īpašumu,

	lietošanā, gan veidojot iestādes, gan dibinot kapitālsabiedrības vai iegūstot dalību kapitālsabiedrībās.	kā arī veikt citas privāttiesiska rakstura darbības, ievērojot likuma nosacījumus par rīcību ar publiskas personas finanšu līdzekļiem un mantu. Tā kā praksē bieži ir gadījumi, kad racionāli un lietderīgi ir konkrētu mantu ieguldīt esošas kapitālsabiedrības pamatkapitālā, priekšlikums precizēt punkta redakciju, lai neaprobežotu to tikai ar gadījumiem, kad tiek dibināta kapitālsabiedrība vai iegūta dalība tajā. Priekšlikums iespējamai redakcijai: “(1) Pašvaldības manta izmantojama pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai un tās interesēs atbilstoši pašvaldības kompetencei, gan nododot to publiskā lietošanā, gan veidojot iestādes, gan ieguldot kapitālsabiedrībās vai iegūstot dalību kapitālsabiedrībās.”
100.	79. pants. Pašvaldības gada publiskais pārskats Dome nodrošina pašvaldības gada publiskā pārskata sagatavošanu un pieejamību atbilstoši likumā noteiktajām prasībām.	Likumprojekta 22. panta otrās daļas 8. punktā noteikts, ka pašvaldības izpilddirektora kompetencē ietilpst pašvaldības saimnieciskā un gada publiskā pārskata sagatavošanu. Šobrīd nav skaidri saprotams kā kompetencē ietilpst gada publiskā pārskata sagatavošanas nodrošināšana. Turklāt ar terminu “dome” tiek saprasta koleģiālā lēmēj institūcija. Nav saprotams, kā dome varēs nodrošināt publiskā pārskata sagatavošanu un pieejamību. Faktiski minētais pienākums ir pašvaldības administrācijas kompetences jautājums.
101.	80. pants. Finanšu revīzija (2) Finanšu pārskata revīziju veikšanai dome slēdz revīzijas pakalpojumu līgumu ar zvērinātu revidentu vai zvērinātu revidentu komercsabiedrību, kuru darbu apmaksā no attiecīgās pašvaldības	Likumprojekta 22.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka izpilddirektors atbild par pašvaldības administrācijas un kapitālsabiedrību darbu un otrās daļas 8.punktā noteikts, ka pašvaldības izpilddirektora kompetencē ietilpst pašvaldības saimnieciskā un gada publiskā pārskata sagatavošanu. Šobrīd nav skaidri saprotams kā kompetencē ietilpst finanšu revīzijas nodrošināšana. Turklāt ar terminu “dome” tiek saprasta koleģiālā

	budžetā paredzētajiem līdzekļiem .	lēmēj institūcija. Faktiski atbilstošas iepirkuma procedūras nodrošināšana un pakalpojuma līguma slēgšanas pienākums ir izpildvaras jautājums.
102.	81. pants. Revīzijas komisija Pašvaldības rīcības ar mantu kontrolei dome var izveidot revīzijas komisiju, kura darbojas saskaņā ar domes izdotu nolikumu.	Lielākoties revīzijas komisijas pašvaldībās netiek izveidotas, bet pie Centrālās pārvaldes tiek izveidota struktūrvienība vai atsevišķa iestāde, kas kontrolē citu iestāžu rīcības likumību un tiesiskumu. Priekšlikums – paredzēt, ka pašvaldība ir tiesīga izveidot atsevišķu iestādi vai struktūrvienību pašvaldības rīcības ar mantu kontrolei.
103.	Likumprojekta 81.pants noteic, ka pašvaldības rīcības ar mantu kontrolei dome var izveidot revīzijas komisiju, kura darbojas saskaņā ar domes izdotu nolikumu.	Minētās tiesību normas redakciju būtu nepieciešams precizēt, vārdus “revīzijas komisiju” aizstājot ar vārdiem “revīzijas un/vai iekšējā audita institūciju/struktūrvienību.”
104.	84.pants	Šāds likumprojekta 84. panta priekšlikums nav viennozīmīgi saprotams kā tiks īstenota šādas iestādes padotība, ja finansējumu piešķirs vairākas iesaistītās pašvaldības un kas uzņemsies juridisko, finansiālo un organizatorisko atbildību par šo iestāžu darbu.
105.	Likumprojekta 88.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka Ministru kabinets ar pašvaldībām saskaņo jautājumus, kas skar visu pašvaldību intereses: [..] “3) pašvaldību finanšu resursu izlīdzināšanas kārtību;”	Lai nodrošinātu finansiāli patstāvīgu pašvaldību veidošanos un novērstu “donoru” pašvaldību iedzīvotāju diskrimināciju, nepieciešams radīt mehānismu, ka pašvaldības finanšu izlīdzināšanas fondu veido arī no valsts budžeta līdzekļiem, tā daļu pakāpeniski palielinot. Nepieciešams arī noteikt maksimālo termiņu, kādā pašvaldībai tiek piešķirti līdzekļi no izlīdzināšanas fonda.
106.	Likumprojekta 88.panta otrā daļa noteic, ka pašvaldības šā panta	Minētās tiesību normas redakciju nepieciešams precizēt, aizstājot ciparus un vārdus “84.panta ceturtajā daļā” ar

	pirmajā daļā minēto jautājumu saskaņošanas procesā pārstāv šā likuma 84.panta ceturtajā daļā minētā pašvaldību biedrība.	cipariem un vārdiem “83.panta otrajā daļā”.
107.	Likumprojekta 89.panta pirmā daļa noteic, ka saskaņošanas rezultāti par šā likuma 88.pantā minētajiem jautājumiem tiek noformēti sarunu protokola veidā, ja likums vai Ministru kabineta noteikumi neparedz citu saskaņošanas kārtību.	Minētās tiesību normas redakciju nepieciešams precizēt, papildinot aiz cipariem un vārda “88.pantā” ar vārdiem “pirmajā daļā”.
108.	Pārejas noteikumi	1) Lūdzam skatīt komentāru pie Likumprojekta 21.panta. Ņemot vērā Darba likuma regulējuma prasības par priekšnoteikumiem darba līguma vienaspusējai izbeigšanai, lūdzam svītrot Likumprojekta Pārejas noteikumu otro punktu. 2) Savukārt, Pārejas noteikumu 3.punktā minēto sešu mēnešu termiņu lūdzam aizstāt ar viena gada termiņu, ņemot vērā paredzamo darba apjomu un administratīvās procedūras, kas būs nepieciešamas saistošo noteikumu izvērtēšanai un izdošanai. 3) Ņemot vērā komentārā pie Likumprojekta 54.panta minēto, lūdzam svītrot Pārejas noteikumu 4.punktu. 4) Vienlaikus, pamatojoties uz tiesiskās noteiktības principu un risku, kas saistīts ar likuma retroaktīva spēka satversmību, aicinām Pārejas noteikumos paredzēt, ka Likumprojekta 16.pantā noteiktie ierobežojumi attiecībā uz domes priekšsēdētāja vai viņa vietnieka amata

		kandidātu neattiecas uz tādām personām, kurām procesuālais piespiedu līdzeklis kriminālprocesā piemērots līdz šā likuma spēkā stāšanās brīdim.
109.	Pārejas noteikumi	Lūdzam papildināt ar jaunu punktu, kas noteiktu termiņu, kādā Līdzdalības budžets piemērojams brīvprātīgi.
110.	Likumprojekta anotācijā ir norādīts pamatojums, tam kādēļ Likumprojektā netiek iekļauts pašvaldību pirmpirkuma tiesību institūts.	Regulējumu par pašvaldību pirmpirkuma tiesībām izslēgšanu, uzskatām par nepamatotu. Nemams vērā, ka pašvaldībām pirmpirkuma tiesības piešķirtas kā priekšrocība, lai <u>sabiedrības interesēs</u> iegādātos objektus ar kultūrvēsturisku nozīmi, dabas aizsargājamus objektus, veicinātu sociālas nozīmes funkcijas u. c. Nepastāvot pirmpirkuma tiesību institūtam pašvaldība šādas tiesības zaudēs, kā rezultātā vairs nepastāvēs iespēja iegādāties nekustamo īpašumu, kas būtu svarīgs pašvaldības stratēģisko mērķu īstenošanai, lai īstenojot pašvaldības funkcijas nodrošinātu sabiedrības interese. Pastāvot pašvaldības pirmpirkuma tiesību institūtam līdz šodienai nav saskatāms administratīvais slogs virzot jautājumus izskatīšanai un ir iespējams iekļauties normatīvajos aktos paredzētos termiņos, lai izsniegtu personām izziņas par atteikumu izmantot pirmpirkuma tiesības. Lūdzam papildināt likumu ar regulējumu par pašvaldību pirmpirkuma tiesībām.
111.	Cits	Papildus vēršama uzmanība, ka nepieciešami grozījumi arī citos normatīvajos aktos, ietverot arī likumos, paredzot pēc iespējas lielākas tiesības administratīvo aktu pieņemšanu deleģēt citām pašvaldības institūcijām. Kā piemērs minams – Izložu un azartspēļu likums, kur nepārprotami noteikts, ka lēmumu par atļauju atvērt spēļu zāli pieņem dome.
112.	Cits	Papildus vēršama uzmanība uz plānoto likuma spēkā stāšanās termiņu –

		2021.gada jūliju. Ņemot vērā, ka pašvaldības budžeti būs pieņemti pēc iepriekšējā normatīvā regulējuma, nav saprotams, vai tiesību normas, kas skar pašvaldības budžetu, piemēram, tiesību norma par līdzdalības budžetu jau bija jāplāno iepriekš vai jāveic budžetā attiecīgi grozījumi. Lai neradītu neviennozīmīgu tiesību normu piemērošanu likumprojektā vēlams pārejas noteikumos noteikt, ka jaunie budžeta veidošanas principi jāpiemēro ar nākamo budžeta gadu.
113.	Par finansēm un mantu kopumā	Visur, kur runa par mantu un finansēm nav korelācijas ar speciālajiem likumiem, kuri šīs jomas regulē.
114.	Cits	Nav konsekcences vārdu “varēt” un “drīkstēt” lietošanā. Tiem ir dažāda nozīme, bet tiek lietoti vienādā – vārda “drīkstēt” nozīmē, turklāt abi divi. Tas var radīt iespaidu, ka normas ir atšķirīgas, iespējai dažādi interpretēt. Likumprojektā pārsvarā tiek lietots “var”, “nevar”, atsevišķās vietās “nedrīkst”. Ierosinājums – visur likumprojekta tekstā vārdu “var” aizstāt ar vārdu “drīkst”, bet vārdu “nevar” aizstāt ar vārdu “nedrīkst”. Līdzīgi ir ar vārda “ātrāk” un “agrāk” lietošanu likumprojektā. Tiem ir dažāda nozīme, bet tiek lietoti vienādā – vārda “agrāk” nozīmē. Ierosinājums – likumprojekta 57.panta septītajā daļā aizstāt vārdu “ātrāk” ar vārdu “agrāk”.
115.	Cits	lūdzam sagatavojot likumprojektu paredzēt tajā nodaļu “Likumā lietotie termini”, kurā atrunāt būtiskākos izmantotos terminus.

116.	3.p.1.d. Pašvaldība ir atvasināta publiska persona, kas ar leģitīmi ievēlētas lēmēj institūcijas – domes – un tās izveidotas un tai padotas administrācijas starpniecību patstāvīgi nodrošina un ir atbildīga par pašvaldībai tiesību aktos noteikto funkciju un uzdevumu izpildi savas administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs	Priekšlikums precizēt terminu “administrācija”.
117.	5.p.1.d.6.p. gādāt par iedzīvotāju veselības saglabāšanu (īstenot veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus; sniegt organizatorisku un finansiālu palīdzību iedzīvotājiem un ārstniecības iestādēm veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai);	Svītrot vārdu “saglabāšanu” Aizstāt vārdus “ārstniecības iestādēm” ar vārdiem “pašvaldības ārstniecības institūcijām”
118.	5.p.1.d.11.p. sekmēt un sniegt atbalstu uzņēmējdarbībai pašvaldības administratīvajā teritorijā;	Aizstāt vārdus “uzņēmējdarbībai” ar vārdiem “saimnieciskajai darbībai”
119.	19.p.6.d. Domes priekšsēdētājs ir atbrīvots no amata, ja par to nobalso vairāk kā puse no ievēlētajiem deputātiem.	Priekšlikums aizstāt vārdus “vairāk kā puse” ar vārdiem “divas trešdaļas”

120.	20.p.2.d. Dome izveido centrālo pārvaldi – pašvaldības iestādi vai struktūrvienību, kas nodrošina domes un komiteju organizatorisko un tehnisko apkalpošanu. Centrālo pārvaldi vada pašvaldības izpilddirektors, ja pašvaldības nolikumā nav noteikts citādi.	Centrālajai pārvaldei šauri definētas funkcijas, priekšlikums precizēt un papildināt, lai skaidri būtu saprotamas, kas ietilpst organizatoriskajās funkcijās un tehniskajā apkalpošanā.
121.	21.p.1.d. Pašvaldības izpilddirektoru ieceļ dome uz pieciem gadiem. Viena un tā pati persona var būt par pašvaldības izpilddirektoru ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas.	Priekšlikums svītrot otro teikumu.
122.	45.p.4.d. Domes deputāts par domes lēmuma lietderību un tiesiskumu atbild kā koleģiālas institūcijas loceklis.	Priekšlikums svītrot
123.	48.p. Saistošie noteikumi par administratīvo atbildību	Papildināt ar “6. punktu par teritorijas labiekārtošanu, zaļumstādījumu uzturēšanu un aizsardzību” un “7. punktu par namu un to teritoriju un būvju uzturēšanu”.
124.	50.p.3.d. Dome saistošos noteikumus sociālās drošības un bērnu tiesību aizsardzības jautājumos	Otrais teikums neatbilst daļas būtībai, priekšlikums to noformēt kā citu panta daļu.

	un to paskaidrojuma rakstu triju darba dienu laikā pēc to parakstīšanas rakstveidā nosūta atzinuma sniegšanai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, kura ne vēlāk kā mēneša laikā no saistošo noteikumu saņemšanas izvērtē saistošo noteikumu tiesiskumu un nosūta pašvaldībai attiecīgu atzinumu. Lai izvērtētu saistošo noteikumu, kas reglamentē konkrēta pakalpojuma sniegšanas kārtību publiskās vietās, atbilstību Brīvas pakalpojumu sniegšanas likumam, pašvaldība atbilstoši šajā likumā noteiktajam tos nosūta atzinuma sniegšanai Ekonomikas ministrijai.	
125.	54.p.3.d. Informatīvā izdevuma noformējuma un izskata prasības nosaka Ministru kabinets.	Priekšlikums izteikt šādā redakcijā: “(3) informatīvā izdevuma noformējumu un izskatu nosaka katra pašvaldība, saglabājot pašvaldības identitāti un veicinot sabiedrības lokālpiederību”
126.	56.p.2.d. Publisko apspriešanu rīko pēc pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju, domes vai domes priekšsēdētāja iniciatīvas un	Priekšlikums precizēt iedzīvotāju skaitu iniciatīvas izrādīšanai.

	pamatojoties uz domes lēmumu.	
127.	56.p.5.d. Publisko apspriešanu nerīko par pašvaldības budžetu, pašvaldības pakalpojumu maksu, nodokļu vai nodevu likmēm, pašvaldības amatpersonu iecelšanu amatā un atbrīvošanu no tā, kā arī par jautājumiem, par kuriem izdodams administratīvais akts vai kas ir citu institūciju kompetencē.	Priekšlikums precizēt vārdus “vai kas ir citu institūciju kompetencē.”
128.	57.p.4.d. Publiskās apspriešanas dalībniekam ir tiesības mutvārdos vai rakstveidā paust savu viedokli par apspriešanai nodoto jautājumu	Svītrot vārdus “mutvārdos vai” un papildināt ar nosacījumu, ka norādāma pilnvarotā persona, ja viedokli izteikuši vairāk kā divi publiskās apspriešanas dalībnieki
129.	58.p.1.d. Kolektīvo iesniegumu pašvaldībai par tās kompetencē esošiem jautājumiem ir tiesīgi iesniegt Latvijas pilsoņi, kuri iesnieguma iesniegšanas dienā ir sasnieguši 16 gadu vecumu un kuru dzīvesvieta ir deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā.	Aizstāt skaitli un vārdus “16 gadu vecumu” ar vārdu “pilngadību”
130.	64.p.3.d. (3) Līdzdalības budžeta finansējumu iedala pa	Priekšlikums precizēt terminu “līdzdalības budžeta plānošanas vienībām (teritorijām)”

	līdzdalības budžeta plānošanas vienībām (teritorijām), ko nosaka pašvaldības attīstības programmā.	
131.	72.p. Pārvaldes lēmumu tiesiskuma kontrole	Priekšlikums precizēt panta nosaukumu. Ja šī norma attiecas uz valstspilsētām arī, tad nepieciešams to skaidri definēt. Šobrīd, atbilstoši likumprojekta 23.p., šī kārtība attiecas uz novada pašvaldībām.
132.	73.p. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs var prasīt domei paskaidrojumu, ja pašvaldības institūcijas vai amatpersonas nepilda vai pārkāpj ārējos normatīvos aktus, vai nepilda tiesas spriedumus. Domei 20 dienu laikā pēc vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pieprasījuma saņemšanas ir pienākums sniegt rakstveida paskaidrojumu par domes vai citas pašvaldības institūcijas vai amatpersonas pieļautajiem ārējo normatīvo aktu pārkāpumiem vai arī par tiesas sprieduma nepildīšanas iemesliem. Domes paskaidrojumu paraksta domes priekšsēdētājs.	Priekšlikums svītrot

133.	74.p.2.d. Pirms rīkojuma izdošanas vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs pieprasa domes priekšsēdētājam sniegt rakstveida paskaidrojumu par pieļautajiem ārējo normatīvo aktu pārkāpumiem vai par tiesas sprieduma nepildīšanas iemesliem. Domes priekšsēdētājam ir pienākums sniegt paskaidrojumu piecu darba dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Paskaidrojuma nesniegšana noteiktajā termiņā atzīstama par atteikšanos sniegt paskaidrojumu. Paskaidrojumu var neprasīt par šā likuma 30. panta sestajā pantā minēto pārkāpumu.	redakcionāla kļūda – 30.panta sestajā daļā nevis pantā
134.	75.p.1.d.2.d. 2) nav ievēlējusi domes priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku vai komitejas divu mēnešu laikā vai nav iecēlusi pašvaldības izpilddirektoru sešu mēnešu laikā pēc sanāksšanas uz pirmo sēdi vai pēc attiecīgo amatpersonu atlaišanas vai atkāpšanās;	Priekšlikums precizēt termiņu par pašvaldības izpilddirektora iecelšanu, jo pašvaldības izpilddirektors amatā tiek iecelts uz pieciem gadiem, bet domi ievēl uz 4 gadiem.

135.	76.p.2.d. Papildus likumā “Par interestu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteiktajiem amatu savienošanas ierobežojumiem domes deputāts nedrīkst: 1) ieņemt izpilddirektora un izpilddirektora vietnieka, teritoriālā iedalījuma vienības pārvaldes vai teritoriālā iedalījuma vienību apvienības pārvaldes vadītāja un viņa vietnieka amatu; 2) ieņemt pašvaldības administrācijā amatu, kura pienākumos ietilpst: a) domes lēmumu projektu sagatavošana; b) domes lēmumu tiesiskuma un lietderības pārbaude; c) kontrole un uzraudzība pār domes pieņemto lēmumu izpildi; d) padomu un konsultāciju sniegšana pašvaldības amatpersonām; 3) tieši vai pastarpināti sniegt pašvaldībai pakalpojumus šīs daļas 2. punktā minētajos jautājumos; 4) ieņemt pašvaldības iestādes vadītāja vai viņa	Priekšlikums svītrot 4. un 5.punktu

	vietnieka amatu; 5) ieņemt valdes vai padomes locekļa amatu pašvaldības kapitālsabiedrībā, kapitālsabiedrībā, kurā pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā ar citām pašvaldībām pārsniedz 50 procentus, un kapitālsabiedrībā, kurā vienas vai vairāku pašvaldības kapitālsabiedrību daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus.	
136.	85.p. Kopīgās iestādes uzraudzības padome	Priekšlikums svītrot
137.	86.p. Uzraudzības padomes kompetence	Priekšlikums svītrot
138.	Par anotāciju	Vēršam uzmanību uz pretrunu likumprojekta anotācijas 25.un 26.lapā. Anotācijas 26.lapā ir izklāstīts par regulējumu likumā “Administratīvo sodu likums par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā” un teikts, ka “Līdz ar to ar šo likumu viss ir regulēts”, bet tajā pašā laikā tālāk seko teikums “Ievērojot iepriekš minēto, ar sabiedrisko kārtību saistītus jautājumus būtu jānoregulē Administratīvo sodu likuma par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā III nodaļā , tādējādi nodrošinot vienotu un noteiktu sabiedrisko kārtību neatkarīgi no administratīvās teritorijas.”

		Lūdzam precizēt, jautājums ir vai nav noregulēts iepriekšminētajā likumā.
--	--	---

Priekšsēdis

(paraksts*)

Gints Kaminskis

Kristīne Kinča 26818781

kristine.kinca@lps.lv

Vineta Reitere 29198629

vineta.reitere@lps.lv

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.